

INFORMISANOST I POTREBE VLASNIKA STAMBENIH OBJEKATA U VEZI SA RENOVIRANJEM GRADNJE U SVRHU BOLJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Izvještaj istraživanja tržišta u BiH

Januar 2023.

SADRŽAJ

1. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	3
2. UPRAVLJAČKI SAŽETAK	8
3. GLAVNI NALAZI	13
3.1 POIMANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI	14
3.2 KARAKTERISTIKE STAMBENE JEDINICE	33
3.3 GRIJANJE STAMBENE JEDINICE	37
3.4 TERMOIZOLACIJA I VANJSKA STOLARIJA	50
3.5 ANGAŽOVANJE U VEZI SA EE I MOTIVACIJA	59
3.6 SPREMNOST NA UČEŠĆE U PROGRAMU OBNOVE	70
3.7 OSTALA PITANJA	85
4. PRILOG	92

POZADINA I CILJEVI ISTRAŽIVANJA

„Dekarbonizacija energetskeg sektora“ (DecES) u Bosni i Hercegovini naziv je GIZ-ovog projekta, kojeg finansira njemačko Ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj.

U saradnji s Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, GIZ DecES nastoji promovisati okvirne uvjete za dekarbonizaciju energetskeg sektora, fokusirajući se pri tome na promoviranje energetske učinkovitosti i obnovljive energije i obaveza BiH prema Ugovoru o Energetskoj zajednici. DecES podržava razvoj temeljnih elemenata potrebnih za uspostavu programa energetske efikasnosti za stambeni sektor.

Svrha i cilj

Uspostavljanje programa energetske obnove stambenih zgrada ima za cilj pomoći institucijama da uspostave mehanizme potrebne za postizanje dugoročnih ciljeva uštede energije u stambenom sektoru. Ipak, jedna od pretpostavki javnog sudjelovanja u programima energetske obnove zgrada je, između ostalog, stepen znanja i interesa vlasnika privatnih kuća za ulaganje u mjere energetske efikasnosti.

Stoga je cilj ovog istraživanja prikupiti podatke od opće populacije domaćinstava (vlasnika stambenih jedinica) o njihovoj upoznatosti i potrebama za energetske obnovom stambenih objekata u BiH, a svrha promovirati energetske obnovu stambenih zgrada kao jedan od glavnih prioriteta u današnjem društvu i osnova za kvalitetniji životni standard. Istraživanje treba istažiti prepreke i pokretače obnove u cilju povećanja energetske efikasnosti.

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

1

METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA (1/2)

Anketa licem-u-lice je jedna od najpopularnijih i najstarijih metoda anketnog prikupljanja podataka. Karakteristično kod ankete licem-u-lice je fizičko prisustvo anketara u domaćinstvu ispitanika kako bi postavljao pitanja i pomagao ispitanicima da na njih odgovore. Prisustvo anketara dovodi do lakšeg uspostavljanja povjerenja između anketara i ispitanika, što je posebno bitno kod studija u okviru kojih se istražuju osjetljive teme. Ova metoda prikupljanja podataka je još uvijek najbolja kada se želi minimizirati broj neodgovora i maksimizirati kvalitet prikupljenih podataka. Osim toga, kod intervjua licem-u-lice mogu se koristiti vizualna pomagala (npr. takozvane kartice ili audio-vizualni testni materijal) kako bi se pomoglo ispitaniku prilikom odgovaranja.

Anketa u ovoj studiji provedena je metodom licem-u-lice, na reprezentativnom uzorku vlasnika stambenih jedinica u BiH u dobi od 18 i više godina. Drugim riječima, istraživanjem su pokriveni građani na cjelokupnoj teritoriji BiH, kako oni koji žive u gradovima tako i stanovništvo seoskih naselja, sa ispitanicima oba spola, različite starosne dobi i obrazovnog i materijalnog statusa. Realizirani uzorak od 1000 ispitanika uključio je građane u srazmjeri kakva postoji u populaciji s obzirom na regiju i tip naselja. Odabir ispitanika unutar po slučaju odabranog domaćinstva vršio se ciljano s obzirom na ulogu u domaćinstvu (glava domaćinstva/vlasnik stambene jedinice). Veličina realiziranog uzorka obezbijedila je dobijanje pouzdanih ocjena mjerenih indikatora (stavovi, opažanja, navike u ponašanju) na nivou ciljane populacije vlasnika stambenih jedinica. Pored toga, realizirana veličina i struktura uzorka omogućila je dobijanje pouzdanih rezultata i na nivou entiteta i tipa naselja.

METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA (2/2)

Provođenjem kvantitativnog istraživanja omogućeno je **tačno mjerenje i kvantifikacija** relevantnih indikatora za različite ciljne grupe ili segmente opisane ciljne populacije. Pored toga, ovakvo kvantitativno istraživanje realizirano na reprezentativnom uzorku, a u skladu sa određenim procedurama za planiranje i realiziranje uzorka omogućilo je i generalizaciju dobijenih rezultata na cjelokupnu ciljnu populaciju. Tako možemo reći sa određenim stupnjem sigurnosti da rezultati istraživanja na temu percepcije vlasnika stambenih jedinica u BiH o energetske efikasnosti, dobijeni na slučajnom reprezentativnom uzorku, odražavaju stanje u cijeloj populaciji; figurativno govoreći, dobijeni rezultati su odraz mišljenja vlasnika stambenih jedinica a ne "ispitanika".

Kada je riječ o tehničkim detaljima sprovođenja ovog tipa istraživanja, potrebno je naglasiti da je uzorak po svojim tehničkim karakteristikama i principima uzorkovanja troetafni, stratificirani slučajni uzorak. Uzorački okvir čini baza svih ulica naseljenih mjesta sa preko 50 stanovnika. Stratifikacija je vršena po regiji i tipu naselja, a tri etape, koje obezbjeđuju slučajnost uzorka, predstavljaju: izbor početnih tačaka uzorka, izbor domaćinstva (korištena tzv. tehnika slučajnog koraka, "Random Route") i odabir ispitanika u domaćinstvu (glava domaćinstva/vlasnik stambene jedinice).

Uzorak je činilo ukupno 129 uzoračkih tačaka, a prikupljanje podataka provedeno je u periodu od 12.11. do 6.12. 2020. godine.

Lokacija	Bosna i Hercegovina
Metoda prikupljanja podataka	Anketiranje licem-u-lice u domaćinstvu ispitanika
Uzorački univerzum	Svi vlasnici stambenih jedinica u Bosni i Hercegovini (vlasnička domaćinstva). Ciljnu populaciju čine punoljetne osobe (18 i više godina) koje su u vrijeme istraživanja stalno nastanjene na teritoriji BiH
Uzorački okvir	Spisak svih adresa naseljenih mjesta sa preko 50 stanovnika
Tip uzorka	Troetafni slučajni reprezentativni stratificirani uzorak
Alokacija uzorka	Prema podacima Popisa stanovništva BiH
Prva etapa: PSU	Spisak svih adresa naseljenih mjesta sa preko 50 stanovnika • <u>Procedura izbora</u>: Uzorkovanje sa vjerovatnoćama proporcionalnim veličini - PPS
Druga etapa : SSU	Domaćinstva • Procedura izbora: Tehnika slučajnog koraka (random route) polazeći od zadate adrese (simulacija prostog slučajnog uzorka sa zamjenama (SRSWR-uzoračka šema)
Treća etapa: TSU	Član domaćinstva 18+ izabran prema kriteriju glave domaćinstva/vlasnika stambene jedinice
Stratifikacija, cilj i metod	Stratum: regija I tip naselja Cilj: Optimizacija uzoračkog plana i smanjenje uzoračke greške Metoda : Stratumi su definirani prema kriterijima geo – politčke i geografske uniformnosti
Veličina uzorka	1000 ispitanika
Broj početnih tačaka	129 početnih tačaka
Upitnik	Prosječna dužina upitnika: 30 minuta

UPRAVLJAČKI SAŽETAK

2

UPRAVLJAČKI SAŽETAK (1/3)

Stambeni fond, koji čine vlasnička domaćinstva u Bosni i Hercegovini, **većinom se sastoji iz privatnih kuća** (preko 80%), pri čemu su stambeni objekti **u prosjeku stari oko 35 godina**. U prosjeku se **zagrijava oko 3/4 stambenog prostora**, a udio grijane stambene površina prvenstveno ovisi o učestalosti korištenja dijela stambenog prostora. U strukturi zagrijavanja **dominiraju individualna grijaća tijela**, odnosno, zagrijavanje **uz pomoć drva** kao najdostupnijeg energenta.

Vanjske zidove stambenih objekata u većini slučajeva čine **betonski ili šuplji opečni blokovi**. Dominiraju objekti kod kojih **nisu primijenjene moderne tehničke izolacione mjere**, pogotovo ne izolacija krova ili negrijanog tavana. Najveći dio **vanjske stolarije stambenih objekata u BiH nije renoviran u skorije vrijeme** (u zadnjih 5 godina). Stoga, postoji svijest o nužnosti, prije svega, **bolje toplotne izolacije**, koju barem trećina ciljane populacije vidi kao **prioritetnu mjeru poboljšanja grijanja** a samim tim i energetske efikasnosti domaćinstva.

Nivo upoznatosti sa energetsom efikasnošću **ostavlja značajan prostor za podizanje svijesti** kod ispitane ciljane populacije. Za većinu ovaj pojam predstavlja tek **smanjenu potrošnju/uštedu energije**, dok je svijest o ekonomskom momentu primjene mjera i dalje područje koje zahtijeva obuhvatniju edukaciju potencijalnih korisnika.

UPRAVLJAČKI SAŽETAK (2/3)

Uzimajući u obzir različite pokazatelje interesa i spremnosti na angažiranje po pitanju unapređenja energetske efikasnosti domaćinstva, možemo se reći da **u BiH oko 2/3 vlasničkih domaćinstava ne odbija mogućnost ulaganja ili primjene mjera energetske efikasnosti, no stvarno zainteresiranih za programe subvencija je oko trećina**. Drugim riječima, iako potencijal za plasiranje programa obnove stambenih objekata u širem smislu obuhvaća veći dio ciljne populacije ipak je potrebno je **znatno podići nivo informisanosti** najprije o **postojanju subvencionanih programa obnove** a potom i **benefitima** koje korisnici mogu ostvariti učešćem u ovakvim programima.

Subjektivna **procjena stvarne potrebe** za ulaganjem u obnovu kao i **evaluacija finansijskih mogućnosti** domaćinstva **presudni su za donošenje odluke o investiranju** u obnovu stambene jedinice s ciljem bolje energetske efikasnosti.

Kad je riječ o finansijskom ulaganju, u najvećem broju slučajeva, **vlasnici stambenih objekata oslonili bi se većim dijelom na vlastita sredstva**. Raspoloživi lični budžet za ulaganja se u prosjeku kreće se **oko 3.700 KM**. Očekuje se da subvencija pokrije u prosjeku **oko polovice ukupnog troška ulaganja** u mjere unapređenja energetske efikasnosti, kao preduvjet za ulaganje vlastitih sredstava. Iznos subvencije je ključan factor odabira programa.

UPRAVLJAČKI SAŽETAK (3/3)

Na nivou ukupne ciljne populacije, potencijal kreditnog opterećenja kod finansijskih institucija kreće se oko 1/3 targeta – neovisno o tome radi li se o vlasnicima koji su već kreditno opterećeni ili ne, a među kreditno sposobnima gotovo polovica bi bila sprema podići kredit za obnovu. Ipak, **programi finansirani od strane nekomercijalnog sektora imaju značajnu prednost u pogledu preferencije** programa subvencije (percepcija boljih finansijskih pogodnosti) u odnosu na finansiranje od strane banaka ili drugih finansijskih institucija (mikrokreditne organizacije i sl.).

PREPORUKE

- Educirati ciljnu populaciju o tematici vezanoj za energetska efikasnost, ukazati na benefite a posebno na uštedu koju korisnici mogu ostvariti u financijskom smislu;
- Ponuditi različite pakete programa obnove sa mogućnošću besplatnog savjetovanja od strane nezavisnih eksperata (za procjenu trenutne energetske efikasnosti stambenog objekta i preporuke za odgovarajući „paket obnove“);
- Voditi računa o transparentnosti kriterija dodjele subvencija, te jednostavnosti apliciranja i brzini procedura, jer su to faktori koji mogu prevagnuti pri odabiru programa subvencije financiranog od strane komercijalnog sektora;
- Omogućiti korisnicima da sve relevantne informacije vezane za programe obnove mogu pronaći na jednom mjestu;
- Omogućiti različite kanale prijave na programe obnove, tj. prilagoditi odgovarajuće načine prijave različitim preferencijama potencijalnih korisnika
- Programi bi primarno trebali targetirati vlasnike do 65 godina starosti. Osobe viših obrazovnih stupnjeva te zaposleni također pripadaju skupini onih koji pokazuju veći interes za programima subvencije. Za apliciranje na program subvencije najprije bi se odlučili vlasnici iz višečlanih domaćinstava (3+ članova) pa se i komunikacijska strategija programa treba prilagoditi navedenom targetu.

GLAVNI NALAZI

3

POIMANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI 3.1.

- RAZUMIJEVANJE KONCEPTA ENERGETSKE EFIKASNOSTI
- PRIMJENA MJERA ENERGETSKE EFIKASNOSTI U DOMAĆINSTVU
- OSTVARENA UŠTEDA NAKON PRIMJENE MJERA ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Većina vlasnika stambenih objekata u BiH čula je za termin „energetska efikasnost”, no velik dio njih ipak ne zna šta se tačno podrazumijeva pod ovim izrazom. Tek svaki peti vlasnik smatra se dobro informisanim o tematici povezanoj sa energetsom efikasnošću, što ostavlja značajan prostor za educiranje građana na ovu temu.

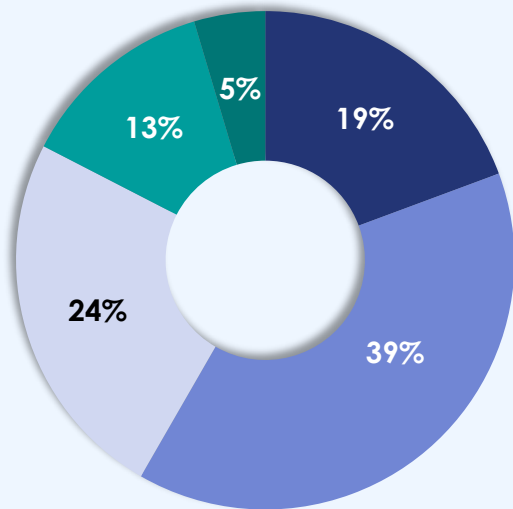
Upoznatost sa pojmom “energetska efikasnost”

18%

INFORMISANIH

58%

NEINFORMISANIH

- Ne, prvi put čujem za njega
- Da, čuo/la sam za njega ali ne znam o čemu se tačno radi
- Da, znam za izraz, ali sam površno informisan/a o tome
- Da, poznat mi je izraz i uglavnom sam dobro informisan/a o tome
- Da, poznat mi je izraz i veoma dobro sam informisan/a o tome

PITANJE:

A1. Da li Vam je poznat izraz “energetska efikasnost”?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Upoznatost sa pojmom “energetska efikasnost”

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Pojam “energetske efikasnosti” poznatiji je među vlasnicima stambenih objekata iz RS (85% čulo), no građanima FBiH (77% čulo), kao i vlasnicima stambenih objekata iz ruralnih sredina (85% čulo), u odnosu na urbana područja (75% čulo). Najveći udio onih koji navode da su vrlo dobro upoznati sa ovim terminom nalazimo među vlasnicima stambenih objekata iz Kantona Sarajevo (12%), te Tuzlanskog kantona (10%), a relativno se dobro informisanim osjećaju i vlasnici iz Unsko – sanskog kantona (22%) te sjevera RS.

O pojmu „energetske efikasnosti” znatno su bolje informisani muškarci (84% čulo), u odnosu na žene (74%), te pripadnici mlađih dobnih skupina (do 35 godina starosti) – 20% njih smatra se uglavnom dobro informisanim o energetskej efikasnosti.

Osobe viših obrazovnih stupnjeva također su statistički značajno više informisani o energetskej efikasnosti (35% njih sebe smatra uglavnom dobro ili izvrsno upoznatim sa ovim pojmom), za razliku od osoba sa nižim stupnjevima obrazovanja (bez škole ili osnovna škola) – među kojima zatičemo čak 29% onih koji nisu nikada ni čuli za izraz „energetska efikasnost”. Zaposleni i osobe koje dolaze iz višečlanih domaćinstava su bolje informisani o energetskej efikasnosti od nezaposlenih i onih koji dolaze iz jednočlanih domaćinstava.

PITANJE:

A1. Da li Vam je poznat izraz “energetska efikasnost”?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Upoznatost sa pojmom “energetska efikasnost”

Presjek po ključnoj socio - demografiji

A1. Da li Vam je poznat izraz “energetska efikasnost”?

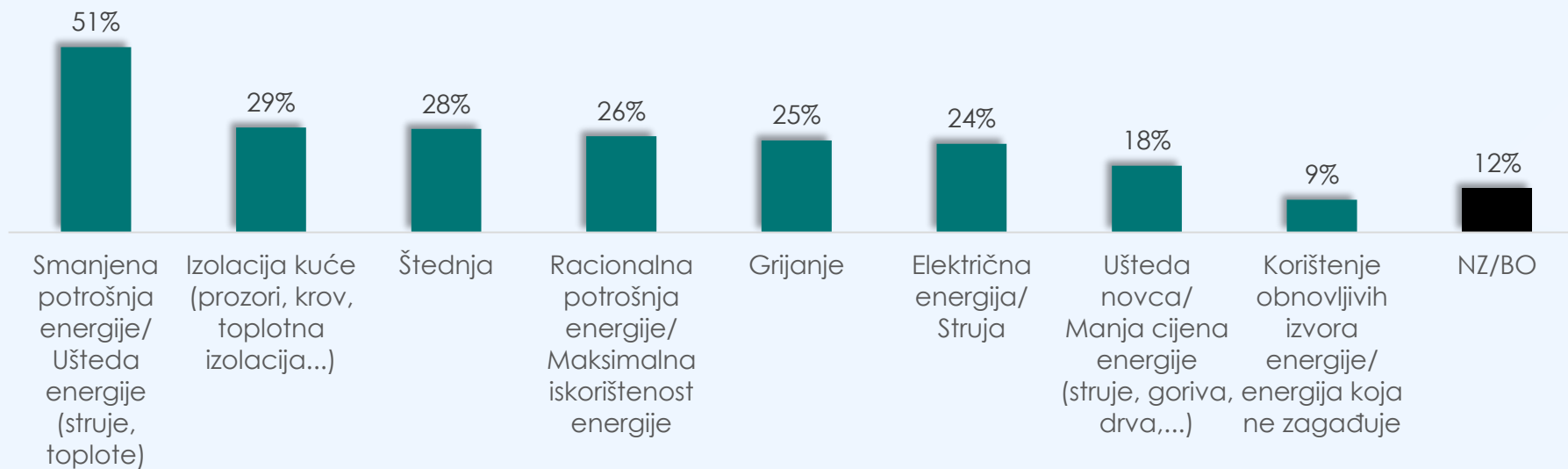
	Total	Entitet			Tip naselja	
		FBiH	RS	DB	Urban	Rural
N	1000	627	349	24	430	570
Ne, prvi put čujem za njega	19.3	23	14	2	25	15
Da, čuo/la sam za njega, ali ne znam o čemu se tačno radi	38.9	37	41	50	33	44
Da, znam za termin, ali sam samo površno informisan/a o tome	24.2	23	27	24	22	26
Da, poznat mi je termin i uglavnom sam informisan/a o tome	12.8	11	15	24	15	11
Da, poznat mi je termin i veoma dobro sam informisan/a o tome	4.6	6	2	0	5	4
Odbija	0.1	0	0	0	0	0

	Total	Spol		Dobne kategorije				Obrazovanje		
		Muški	Ženski	Do 35 godina	36 - 50 godina	51 - 65 godina	66+ godina	Bez škole/osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje
N	1000	659	341	175	296	338	191	176	625	199
Ne, prvi put čujem za njega	19.3	15	27	16	18	17	27	29	20	9
Da, čuo/la sam za njega, ali ne znam o čemu se tačno radi	38.9	39	38	33	37	43	40	44	40	30
Da, znam za termin, ali sam samo površno informisan/a o tome	24.2	25	23	24	27	24	20	19	25	26
Da, poznat mi je termin i uglavnom sam informisan/a o tome	12.8	15	9	20	14	10	9	5	12	23
Da, poznat mi je termin i veoma dobro sam informisan/a o tome	4.6	5	4	6	4	4	4	2	3	12
Odbija	0.1	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Na spontanom nivou, većina ciljne populacije pojam energetske efikasnosti ponajprije povezuje sa općenito smanjenom potrošnjom odnosno uštedom energije. Tek svaki peti vlasnik spontano će navesti da energetska efikasnost znači uštedu finansijskih sredstava.

Razumijevanje pojma “energetska efikasnost”

PITANJE:

A2. Prema Vašem mišljenju, šta se podrazumijeva pod pojmom “energetska efikasnost”

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Razumijevanje pojma “energetska efikasnost”

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Različito je poimanje izraza „energetska efikasnost” s obzirom na različite socio – demografske odrednice. Tako se za vlasnike stambenih jedinica iz Republike Srpske ovaj pojam u znatno većoj mjeri dovodi u vezi sa racionalnom potrošnjom energije odnosno maksimalnom iskoristivošću energije (32%), baš kao i sa korištenjem obnovljivih izvora energije (14%), no što je to slučaj sa prosjekom ispitane populacije.

Poimanje se značajno razlikuje čak i na regionalnom nivou, pa tako u odnosu na prosjek, vlasnici iz Unsko – sanskog kantona znatno više povezuju ovaj pojam sa smanjenom potrošnjom energije (79%), oni iz Tuzlanskog kantona sa grijanjem (45%) ili pak strujom (46%), a struja se znatno češće od prosjeka navodi i u Kantonu 10 (57%) i Srednjobosanskom kantonu (39%). U istočnoj regiji RS, ističe se udio onih koji energetska efikasnost dovode u vezu sa korištenjem obnovljivih izvora energije (29%).

PITANJE:

A2. Prema Vašem mišljenju, šta se podrazumijeva pod pojmom “energetska efikasnost?”

**BAZA: Svi ispitanici
N=1000**

Razumijevanje pojma “energetska efikasnost”

Presjek po ključnoj socio - demografiji

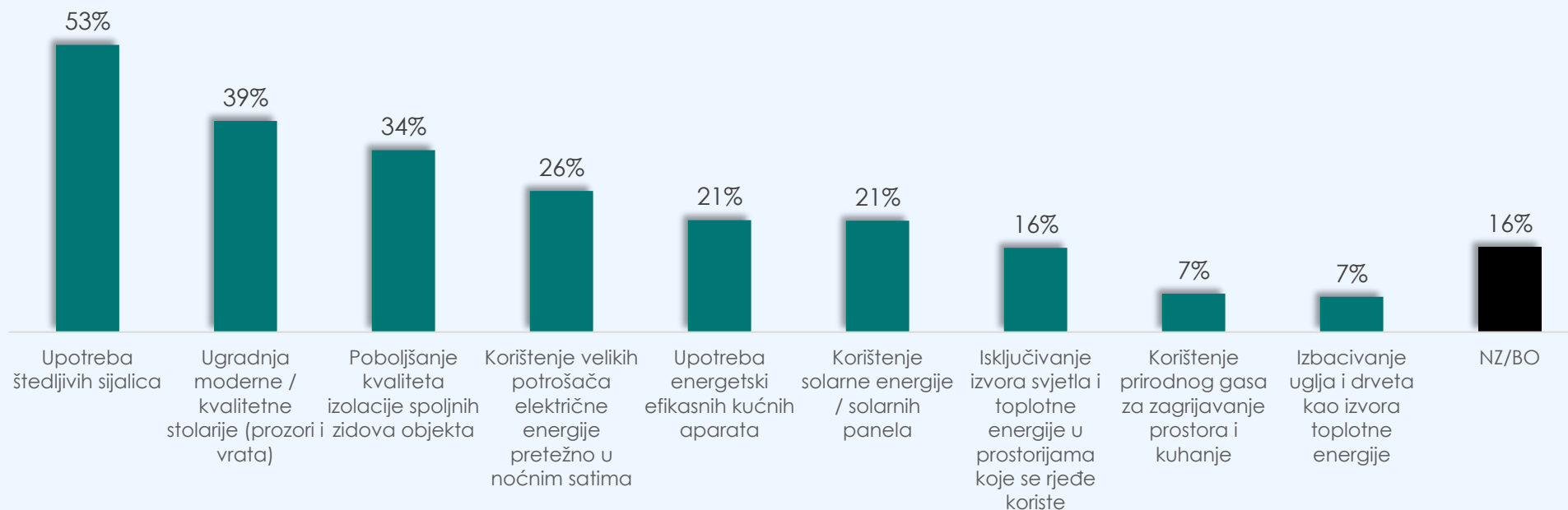
A2. Prema Vašem mišljenju, šta se podrazumijeva pod pojmom “energetska efikasnost?”

	Total	Regija												
		Unsko - sanski k.	Tuzlanski k.	ZE - DO k.	Srednjobosanski k.	Hercegovačko - neretvanski k.	Zapadno - hercegovački k.	Sarajevo k.	Kanton 10	Posavski k.	Bosansko - podrinski k.	Sjever RS	Istok RS	Distrikt Brčko
N	1000	78	126	104	72	63	27	118	24	12	3	219	130	24
Šmanjena potrošnja energije/ Ušteda energije (struje, toplote)	50.5	79	56	46	40	25	21	31	77	42	28	57	56	62
Izolacija kuće (prozori, krov, toplotna izolacija...)	28.6	38	27	26	19	16	18	35	41	25	0	32	27	33
Štednja	28.2	14	37	32	37	11	8	18	45	42	0	47	12	2
Racionalna potrošnja energije/ Maksimalna iskorištenost energije	26.2	38	27	14	18	11	31	23	18	50	0	35	27	28
Grijanje	25.1	27	45	20	19	17	23	29	38	0	0	26	14	11
Električna energija/ Struja	24.2	23	46	21	39	8	18	14	57	0	0	27	13	5
Ušteda novca/ Manja cijena energije (struje, goriva, drva,...)	18.2	23	19	18	16	17	31	10	22	34	0	21	15	9
Korištenje obnovljivih izvora energije/ energija koja ne zagađuje	8.9	11	8	6	3	4	9	6	3	0	0	5	29	9
Ne znam	10.9	2	1	8	13	36	3	27	4	25	63	6	11	0
Odbija	1.2	0	0	1	3	2	0	6	0	0	9	0	0	0

Većina ciljane populacije se na pomen „energetske efikasnosti” najprije spontano dosjeti korištenja štedljivih sijalica, kao jedne od mjera za postizanje energetske efikasnosti. Više od trećine ciljane populacije spontano će u ovom kontekstu također navesti i ugradnju kvalitetne stolarije te poboljšanje kvaliteta vanjske izolacije objekta. Oko 16% vlasnika stambenih objekata u BiH ne može se dosjetiti nijedne mjere za postizanje veće energetske učinkovitosti.

Spontana poznatost pojedinih mjera energetske efikasnosti

PITANJE:

A3. Koje mjere energetske efikasnosti vi poznajete, odnosno čuli ste za njih?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Spontana poznatost pojedinih mjera energetske efikasnosti

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Upotreba štedljivih sijalica se, kao jedna od mjera za postizanje energetske efikasnosti, znatno češće spontano pominje među vlasnicima stambenih objekata iz Republike Srpske (62%), a jednako tako, znatno se češće u odnosu na prosjek i isključivanje izvora svjetla i grijanja u prostorijama koje se rjeđe koriste, spontano češće pominje u ovom entitetu (25%). Potonja je mjera također nešto što se češće spontano navodi među vlasnicima iz ruralnih područja (19%), u odnosu na urbana (11%).

	Total	Entitet			Tip naselja	
		FBiH	RS	DB	Urban	Rural
N	1000	627	349	24	430	570
Upotreba štedljivih sijalica	52.9	48	62	43	46	58
Ugradnja moderne / kvalitetne stolarije (prozori i vrata)	38.9	39	40	23	38	40
Poboljšanje kvaliteta izolacije spoljnih zidova objekta	33.5	31	39	16	29	37
Korištenje velikih potrošača električne energije pretežno u noćnim satima	26	28	22	43	27	25
Upotreba energetski efikasnih kućnih aparata	20.6	21	20	6	19	22
Korištenje solarne energije / solarnih panela	20.5	20	20	33	18	23
Isključivanje izvora svjetla i toplotne energije u prostorijama koje se rjeđe koriste	15.5	11	25	3	11	19
Korištenje prirodnog gasa za zagrijavanje prostora i kuhanje	7.1	7	8	2	6	8
Izbacivanje uglja i drveta kao izvora toplotne energije	6.5	6	8	2	6	7
NZ/BO	15.7	18	12	24	21	12

PITANJE:

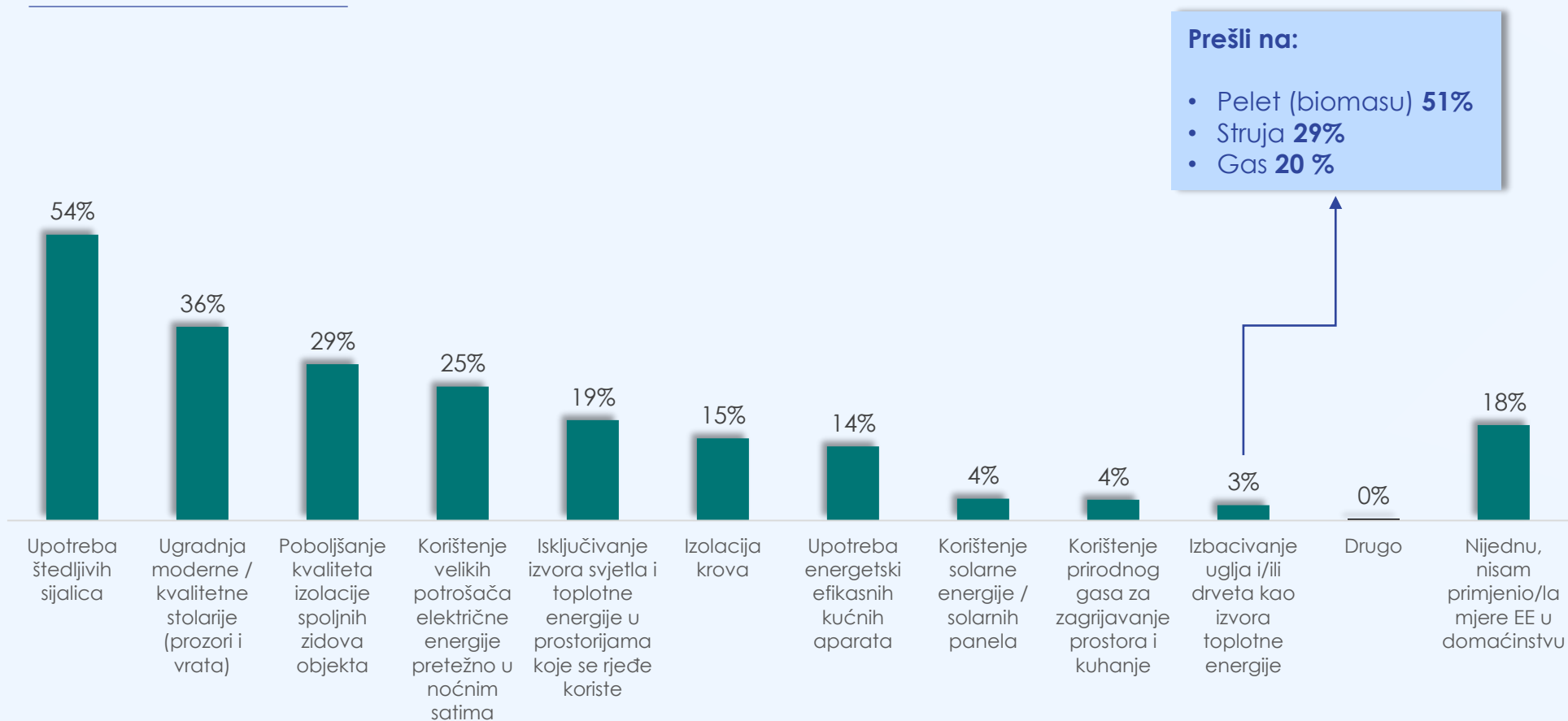
A2. Prema Vašem mišljenju, šta se podrazumijeva pod pojmom "energetska efikasnost?"

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Osim što je na spontanom nivou najpoznatija, upotreba štedljivih sijalica u domaćinstvu je također i najčešće korištena mjera energetske efikasnosti među vlasničkim domaćinstvima u BiH. Izbacivanje uglja ili drveta, kao jednu od mjera za postizanje veće energetske učinkovitosti, uvelo je oko 3% domaćinstava, pri čemu je barem polovica njih prešla na pelet.

Primijenjene mjere energetske efikasnosti u domaćinstvu

PITANJE:

A4. Da li ste u svom domaćinstvu primijenili neke mjere energetske efikasnosti i koje?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Primijenjene mjere energetske efikasnosti u domaćinstvu

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Mjere energetske efikasnosti se podjednako poduzimaju u oba entiteta, s razlikom češće primjene određenih mjera u jednom odnosno drugom entitetu. Tako se u Republici Srpskoj (33%) znatno češće nego u FBiH (11%) mogu zateći domaćinstva u kojima se po domaćinstvima isključuje svjetlo ili izvor toplotne energije u prostorijama koje se manje koriste, dok se među ruralnim domaćinstvima zatiče veći udio onih koji navode da su postavili izolaciju vanjskih zidova objekta (34%), u odnosu na urbana područja (23%). U urbanim sredinama općenito manji udio domaćinstava vodi računa o energetskej efikasnosti, ako uzmemo u obzir da čak 24% njih navodi da nisu primijenili ništa od navedenih mjera. Korištenje solarnih panela osobitost je mnogočlanih domaćinstava (5+ članova). Novije stambene jedinice (stare do 20 godina), karakteriše kvalitetnija stolarija, bolja izolacija vanjskih zidova, izolacija krova te upotreba energetski efikasnih aparata u domaćinstvu.

PITANJE:

A4. Da li ste u svom domaćinstvu primijenili neke mjere energetske efikasnosti i koje?

**BAZA: Svi ispitanici
N=1000**

Primijenjene mjere energetske efikasnosti u domaćinstvu

Presjek po ključnoj socio - demografiji

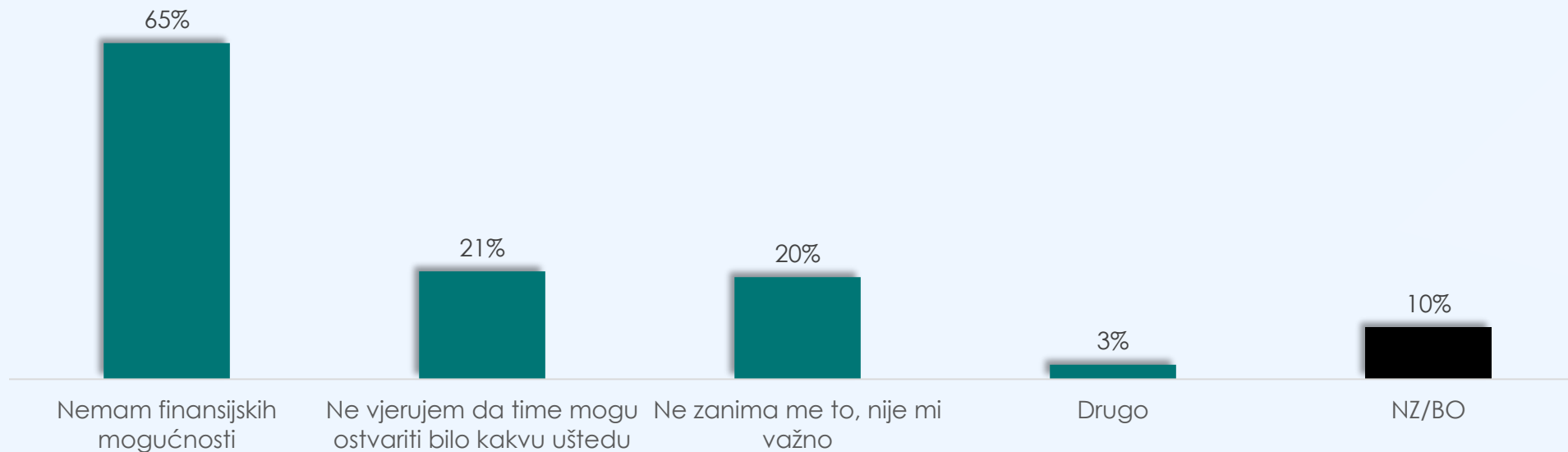
A4. Da li ste u svom domaćinstvu primijenili neke mjere energetske efikasnosti i koje?

	Total	Entitet			Tip naselja		Tip stambene jedinice		Starost stambene jedinice					Površina stambene jedinice			
		FBIH	RS	DB	Urban	Rural	Kuća	Stan u zgradi/kolektivna stanogradnja	Do 20 godina	21 - 45 godina	46 - 60 godina	Preko 60 godina	NZ/BO	Do 60 kvm	61 - 120 kvm	Preko 120 kvm	Odbija
N	1000	627	349	24	430	570	856	144	291	375	146	63	125	251	502	168	80
Upotreba štedljivih sijalica	53.6	51	59	35	49	57	55	46	61	60	44	53	28	42	57	69	36
Ugradnja moderne / kvalitetne stolarije (prozori i vrata)	36.3	40	31	9	37	36	37	32	44	38	34	19	27	34	37	43	24
Poboljšanje kvaliteta izolacije spoljnih zidova objekta	29.3	28	32	9	23	34	32	12	39	30	20	25	19	18	32	34	34
Korištenje velikih potrošača električne energije pretežno u noćnim satima	25.1	26	21	46	29	22	24	32	28	25	29	17	16	23	25	33	16
Isključivanje izvora svjetla i toplotne energije u prostorijama koje se rjeđe koriste	18.8	11	33	8	18	20	17	26	20	19	21	11	15	18	19	21	13
Izolacija krova	15.4	17	13	6	14	17	18	1	21	17	9	13	6	6	17	26	9
Upotreba energetski efikasnih kućnih aparata	13.9	15	13	8	16	12	14	12	19	16	7	10	7	10	15	19	8
Korištenje solarne energije / solarnih panela	4.1	5	2	2	6	3	5		4	4	1	10	4	5	3	6	6
Korištenje prirodnog gasa za zagrijavanje prostora i kuhanje	3.9	3	5	2	5	3	4	2	5	4	5	6	1	4	4	3	2
Izbacivanje uglja i/ili drveta kao izvora toplotne energije	2.9	3	3	0	4	2	3	4	3	2	1	4	7	3	3	5	0
Drugo	0.3	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0
Nijednu, nisam primjenio/la mjere EE u domaćinstvu	17.9	18	16	36	24	13	17	25	12	15	23	29	28	27	17	7	22

Među vlasnicima stambenih jedinica koji navode da u svom domaćinstvu nisu primijenili nikakve mjere za povećanje energetske efikasnosti, a kojih je oko 18% u ukupnoj populaciji, najveći je udio onih koji to nisu učinili zbog limitiranih finansijskih mogućnosti. Svaki peti pripadnik ove skupine smatra da uvođenjem mjera energetske efikasnosti ne može ostvariti uštedu. Na nivou cjelokupne ispitane populacije ova barijera otpada na oko 4% vlasnika.

Razlozi zbog kojih nisu primijenjene mjere energetske efikasnosti u domaćinstvu

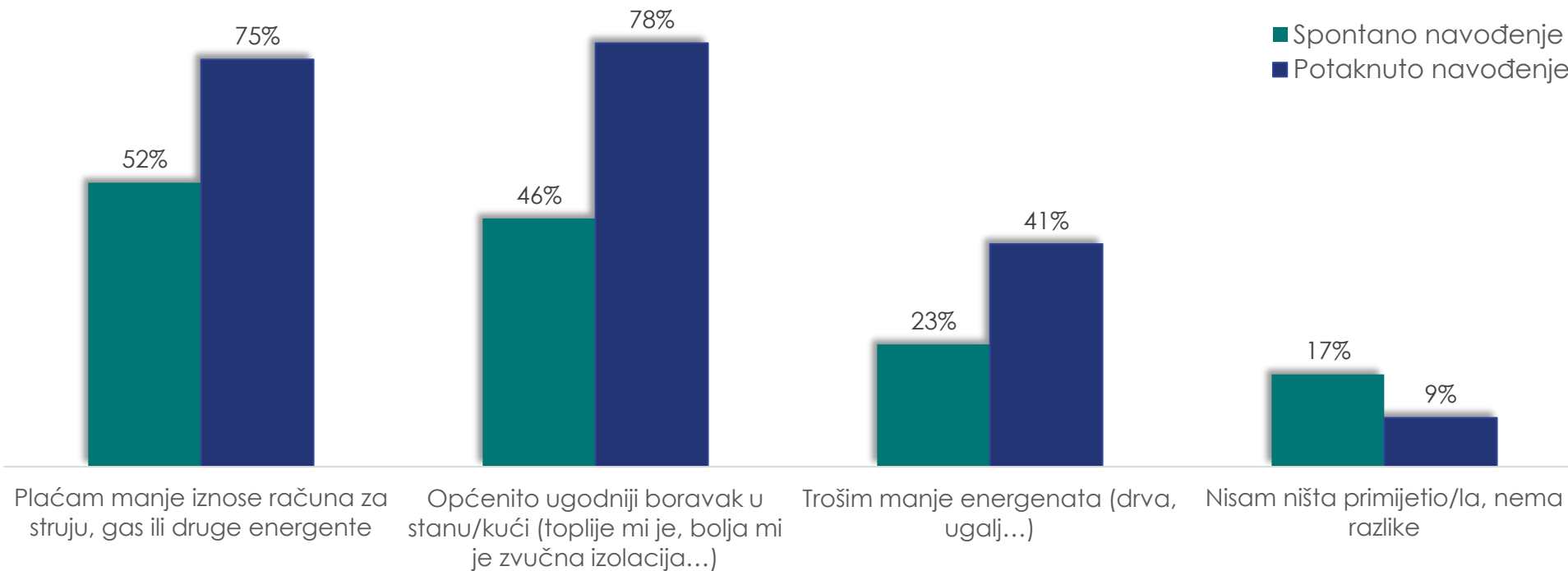
PITANJE:

A4A. Možete li nam navesti zbog čega niste primijenili mjere energetske efikasnosti u Vašem domaćinstvu?

BAZA: Oni koji nisu uveli nikakve mjere EE N=179

Barem polovica vlasnika stambenih objekata u BiH, koja je u svom domaćinstvu primijenila neke od mjera energetske efikasnosti, na spontanom je nivou svjesna manjih iznosa računa za toplotne energente a gotovo polovica ih također spontano navodi da je od uvođenja ovih mjera boravak u stanu/kući ugodniji. Na potaknutom nivou većina potvrđuje da je primijetila upravo ove dvije navedene razlike u odnosu na period prije uvođenja mjera. Oko 9% onih koji su uveli mjere navode da nisu primijetili nikakve razlike od njihova uvođenja.

Percipirane razlike nakon uvođenja mjera energetske efikasnosti

PITANJE:

A7. Da li ste primijetili bilo kakve razlike od uvođenja ovih mjera i kakve?

A7a. Da li ste primijetili da...?

BAZA: Oni koji su uveli mjere EE N=821

Percipirane razlike nakon uvođenja mjera energetske efikasnosti

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Svijest o prednostima ostvarenim uvođenjem mjera energetske efikasnosti na spontanom je nivou znatno veća među vlasnicima kuća (15% navodi da je nije primijetilo nikakvu razliku), u odnosu na vlasnike stanova u kolektivnoj stanogradnji (30% navodi da nije primijetilo nikakvu razliku).

Prednosti ostvarene uvođenjem mjera energetske efikasnosti su najmanje prepoznate među vlasnicima stambenih objekata iz Kantona Sarajevo (30% navodi da nije primijetilo nikakvu razliku) i Srednjobosanskog kantona (29% navodi da je nije primijetilo nikakvu razliku). U Unsko – sanskom kantonu i regiji Sjever RS, češće se od prosjeka navodi da je uvođenje mjera energetske efikasnosti rezultiralo manjom potrošnjom energenata.

PITANJE:

A7. Da li ste primijetili bilo kakve razlike od uvođenja ovih mjera i kakve?

A7a. Da li ste primijetili da...?

BAZA: Oni koji su uveli mjere EE N=821

Percipirane razlike nakon uvođenja mjera energetske efikasnosti

Presjek po ključnoj socio - demografiji

A7. Da li ste primijetili bilo kakve razlike od uvođenja ovih mjera i kakve?

	Total	Regija												
		Unsko - sanski k.	Tuzlanski k.	ZE - DO k.	Srednjobosanski k.	Hercegovačko - neretvanski k.	Zapadno - hercegovački k.	Sarajevo k.	Kanton 10	Posavski k.	Bosansko - podrinski k.	Sjever RS	Istok RS	Distrikt Brčko
N	821	69	117	96	58	36	27	74	24	12	0	186	108	15
Plaćam manje iznose računa za struju, gas ili druge energente	52.3	67	55	39	44	39	34	47	56	58	0	63	50	58
Općenito ugodniji boravak u stanu/kući	45.7	35	67	49	37	15	20	44	33	58	0	52	39	45
Trošim manje energenata	22.5	38	20	18	15	26	9	15	30	42	0	33	12	2
Nisam ništa primijetio/la, nema razlike	17	16	5	16	29	28	45	30	26	17	0	7	20	21

	Total	Tip stambene jedinice	
		Kuća	Stan u zgradi/kolektivna stanogradnja
N	821	712	109
Plaćam manje iznose računa za struju, gas ili druge energente	52.3	54	45
Općenito ugodniji boravak u stanu/kući	45.7	47	40
Trošim manje energenata	22.5	25	5
Nisam ništa primijetio/la, nema razlike	17	15	30

Većina (oko 66%) onih koji su primijenili neku od mjera energetske efikasnosti u svojem domaćinstvu i navode da primjećuju određene razlike u odnosu na period prije uvođenja ovih mjera, bilo da je riječ o uštedi ili ugodnijem boravku u stambenoj jedinici, zadovoljno je ostvarenim promjenama. Svaki deseti vlasnik će reći da ostvarenim promjenama nije zadovoljan.

Prosječna ocjena zadovoljstva na skali školskih ocjena od 1 do 5 je iznad prosjeka skale i kreće se oko 3.7.

Zadovoljstvo promjenama ostvarenim uvođenjem mjera energetske efikasnosti

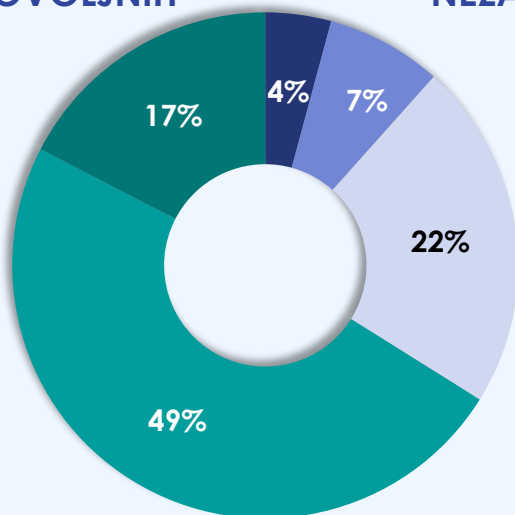
66%

ZADOVOLJNIH

11%

NEZADOVOLJNIH

Prosječna ocjena zadovoljstva (1 – 5): 3.7

- Uopće nisam zadovoljan/a
- Uglavnom nisam zadovoljan/a
- Niti sam zadovoljan/a niti nezadovoljan/a
- Uglavnom sam zadovoljan/a
- Jako sam zadovoljan/a

PITANJE:

A8. Koliko ste na skali školskih ocjena od 1 do 5, zadovoljni promjenama koje ste ostvarili uvođenjem mjera EE?

BAZA: Oni koji su uveli mjere EE i primjećuju razlike N=743

Zadovoljstvo promjenama ostvarenim uvođenjem mjera energetske efikasnosti

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Promjenama ostvarenim primjenom mjera za postizanje veće energetske efikasnosti u domaćinstvu znatno su zadovoljniji vlasnici stambenih jedinica iz Republike Srpske (prosječna ocjena zadovoljstva 3.8), no građani FBiH (3.6). Veće zadovoljstvo bilježi se i među vlasnicima iz Kantona Sarajevo (4.1), te regije Istok RS (3.9), dok su najmanje zadovoljni oni iz HNK (2.8), Unsko – sanskog kantona (3.0) te Srednjobosanskog kantona (3.3). Vlasnici stambenih jedinica starih do 20 godina, te oni čija je stambena jedinica površine između 60 i 120 m² također pokazuju iznadprosječno zadovoljstvo dok su vlasnici starijih stambenih jedinica (45+ godina) općenito manje zadovoljni ostvarenim promjenama.

PITANJE:

A8. Koliko ste na skali školskih ocjena od 1 do 5, zadovoljni promjenama koje ste ostvarili uvođenjem mjera EE?

BAZA: Oni koji su uveli mjere EE i primjećuju razlike N=743

Zadovoljstvo promjenama ostvarenim uvođenjem mjera energetske efikasnosti

Presjek po ključnoj socio - demografiji

A8. Koliko ste na skali školskih ocjena od 1 do 5, zadovoljni promjenama koje ste ostvarili uvođenjem mjera EE?

	Total	Entitet			Tip stambene jedinice		Starost stambene jedinice					Površina stambene jedinice			
		FBiH	RS	DB	Kuća	Stan u zgradi/kolektivna stanogradnja	Do 20 godina	21 - 45 godina	46 - 60 godina	Preko 60 godina	NZ/BO	Do 60 kvm	61 - 120 kvm	Preko 120 kvm	Odbija
N	743	461	268	14	650	93	237	289	97	40	79	162	379	146	55
Uopce nisam zadovoljan/a	4.2	7	0	0	4	2	2	2	6	24	7	5	2	5	15
Uglavnom nisam zadovoljan	7.4	10	4	0	7	8	6	10	8	2	6	10	7	6	10
Sum -	11.6	16	4	0	12	10	8	12	15	27	13	14	9	11	25
Niti sam zadovoljan/a niti ne	22.3	24	20	27	23	18	20	20	27	34	26	22	23	18	30
Sum +	66.1	60	76	73	65	72	72	69	59	39	61	63	69	71	44
Uglavnom sam zadovoljan/a	48.7	40	64	32	47	60	50	50	51	20	50	49	49	52	33
Jako sam zadovoljan/a	17.4	20	12	41	18	12	22	18	8	19	11	15	19	18	11
Total	1														
Mean	3.7	3.6	3.8	4.1	3.7	3.7	3.9	3.7	3.5	3.1	3.5	3.6	3.8	3.7	3.1

KARAKTERISTIKE STAMBENE JEDINICE

3.2.

- TIP I STAROST STAMBENE JEDINICE
- VRSTA KROVA
- SPRATNOST STAMBENOG OBJEKTA

Na nivou cjelokupne populacije vlasničkih stambenih objekata, veliku većinu objekata čine kuće (oko 86%). Prosječna starost stambenih jedinica kreće se oko 34 godine, pri čemu je prosječna starost kuća oko 32 godine, a stanova u kolektivnoj stanogradnji oko 42 godine. Treba imati u vidu da oko 13% ispitanih nije navelo starost njihove stambene jedinice.

Tip i starost stambene jedinice

86%

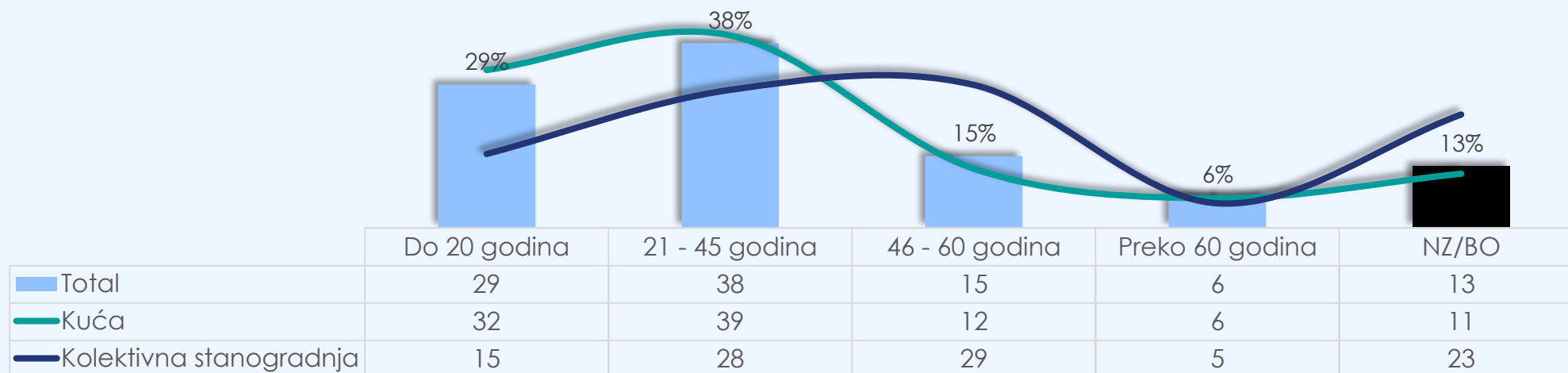
KUĆA

14%

KOLEKTIVNA STANOGRADNJA

Prosječna starost:

- Total – 34 godina
- Kuća – 32 godine
- Kolektivna stanogradnja – 42 godina

PITANJE:

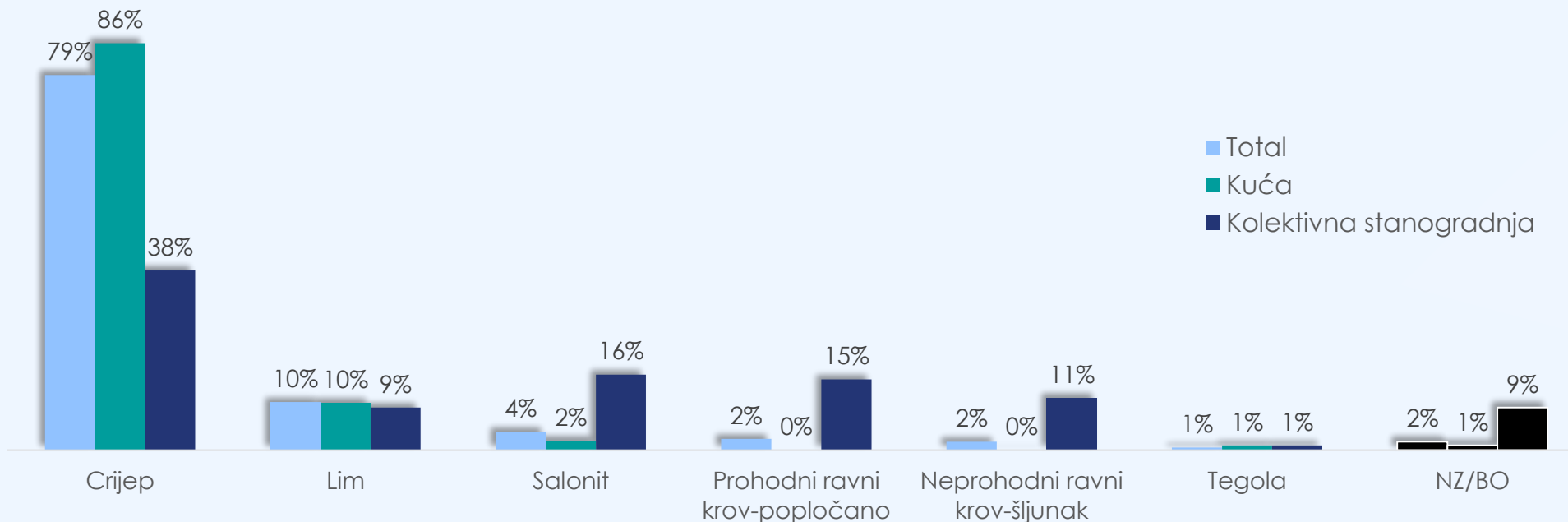
B1. Tip stambene jedinice

B2. Starost stambene jedinice (u godinama)

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Većinu stambenih objekata u BiH pokriva crijep (oko 80%). Na oko 10% stambenih objekata krov je limeni, dok preostalih 10% čine ostale vrste krovova. U kolektivnoj stanogradnji znatno češće se zatiče salonit, prohodni ili neprohodni ravni krovovi, no što je to slučaj kod kuća, za koje je gotovo pa isključivo karakterističan krov od crijepa.

Vrsta krova

PITANJE:

B2a. Vrsta krova

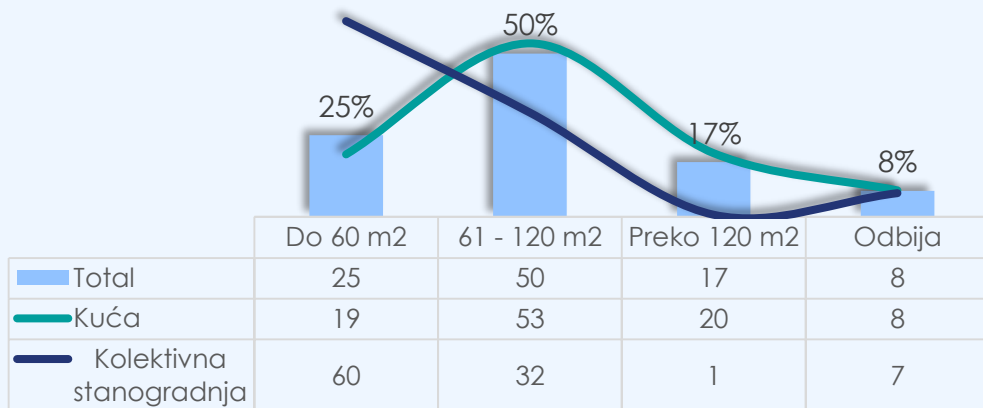
BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Prosječna površina stambenih jedinica u BiH je oko 88 m². Prosječna površina kuća kreće se oko 93 m², dok je prosječna površina stanova u kolektivnoj stanogradnji oko 60 m². Polovicu stambenih jedinica u BiH čine one površine između 60 i 120 m². 9 od 10 stambenih jedinica nalazi se u objektima spratnosti do 3 sprata.

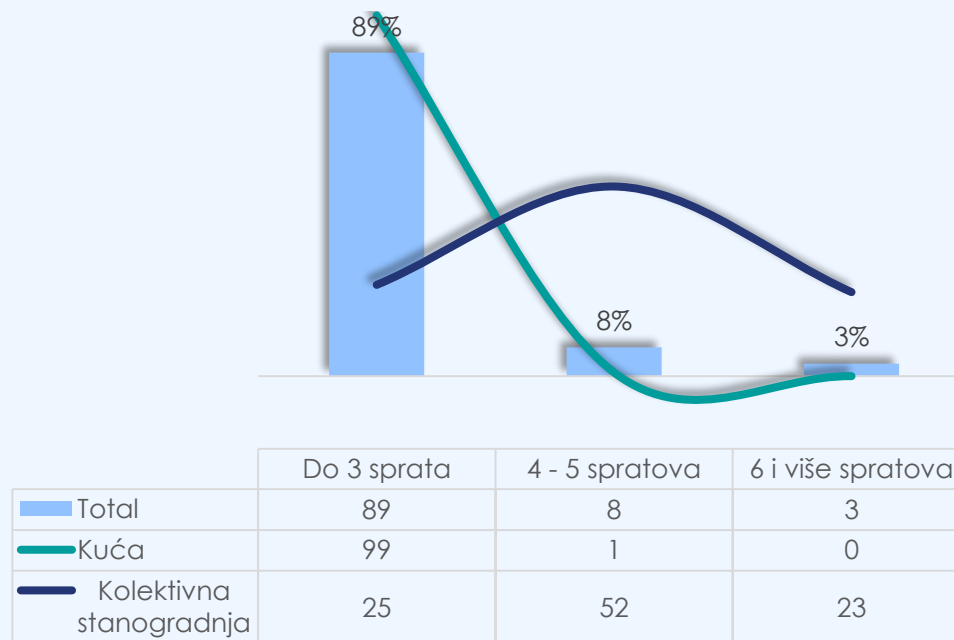
Površina stambene jedinice

Prosječna površina:

- Total – 88 m²
- Kuća – 93 m²
- Kolektivna stanogradnja – 60 m²

Spratnost objekta u kojem se nalazi stambena jedinica

PITANJE:

B4. Površina stambene jedinice

B3_1. Broj spratova čitave zgrade/kuće u kojoj se nalazi stambena jedinica

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

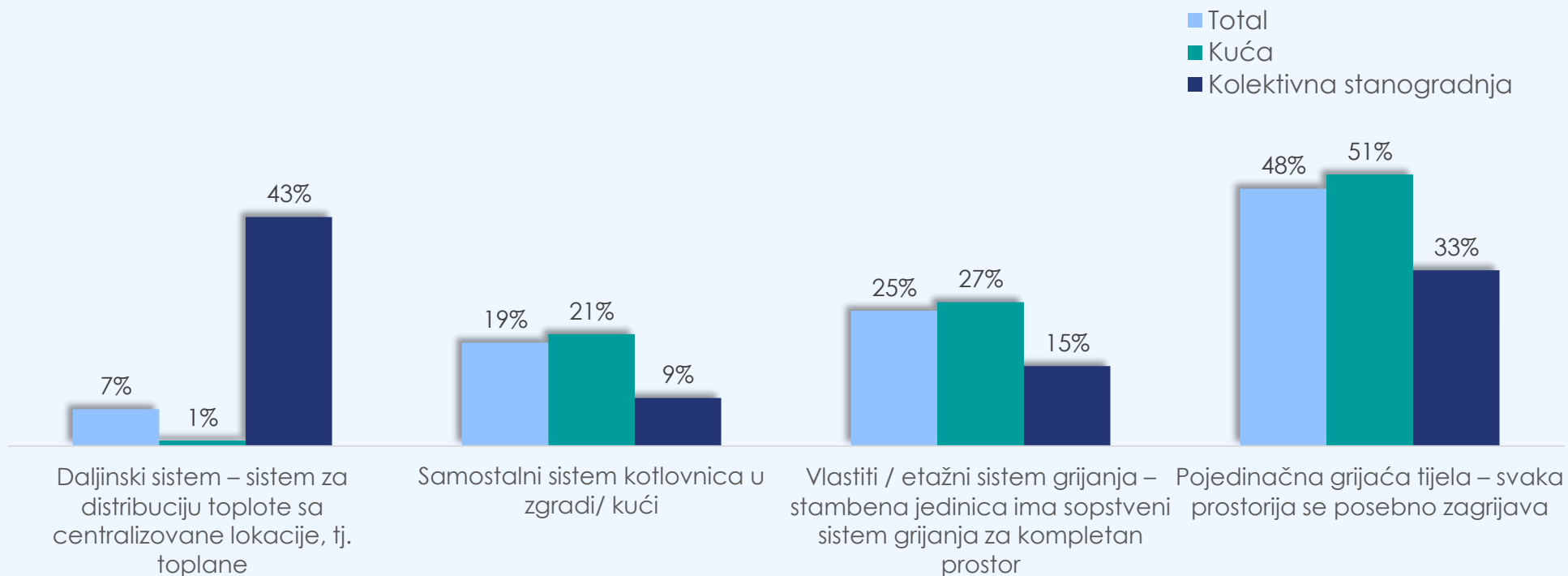
GRIJANJE STAMBENE JEDINICE

3.3.

- GLAVNI SISTEM GRIJANJA STAMBENE JEDINICE
- KORIŠTENJE ENERGENATA ZA GRIJANJE
- GRIJANA POVRŠINA STAMBENE JEDINICE
- POTROŠNJA NA ENERGENTE

Većina vlasničkih domaćinstava, njih oko 72% ima vlastiti – etažni ili pojedinačni (sobni) sistem grijanja. Oko 7% domaćinstava grije se putem centralnog grijanja (toplane), dok oko 19% koristi samostalni sistem kotlovnica. Vlastiti sobni odnosno etažni sistem grijanja znatno češće se zatiče u kućama nego stanovima u kolektivnoj stanogradnji, dok je centralno grijanje putem toplana praktički kuriozitet stanova u kolektivnoj stanogradnji. Samostalni sistem kotlovnica češće koriste kuće, i to osobito one iznadprosječnih kvadratura (preko 120 m²).

Glavni sistem grijanja stambene jedinice

PITANJE:

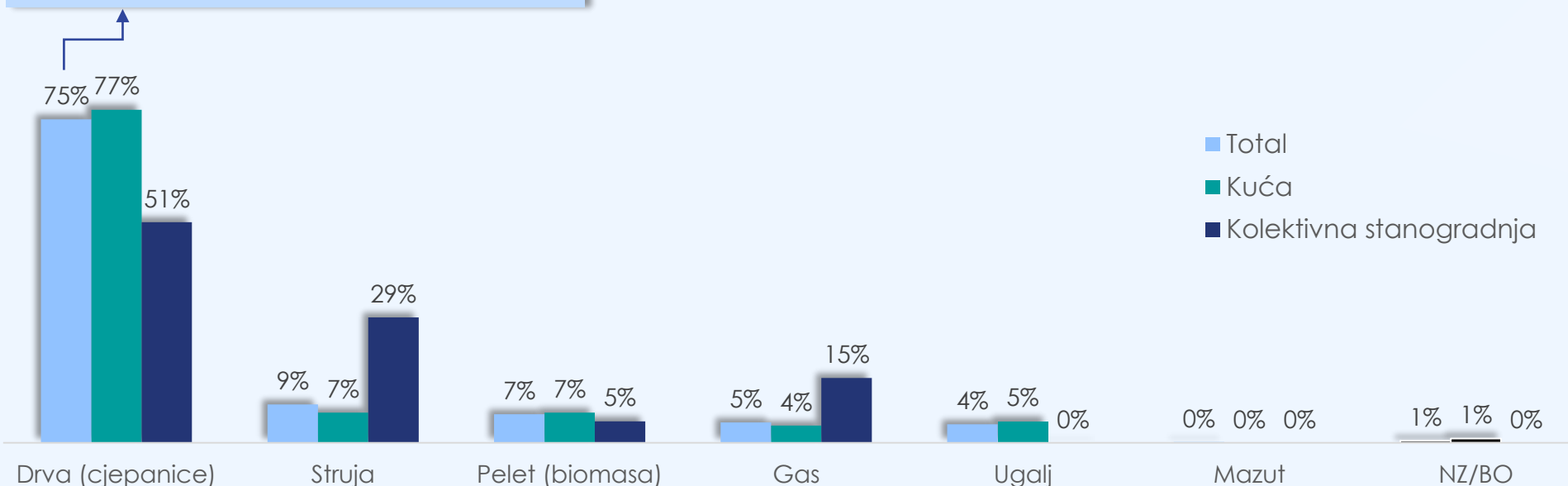
G1. Koji je glavni sistem grijanja u Vašoj stambenoj jedinici?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Drva (cjepanice) predstavljaju najčešće korišteni energent za domaćinstva koja imaju vlastiti sistem grijanja. Oko ¾ vlasnika stambenih jedinica koje imaju odvojeni sistem grijanja navodi da svoje domaćinstvo zagrijava drvima. Svi ostali energenti poput struje, peleta, gasa i uglja, koriste se u postocima nižim od po 10%. Velika većina korisnika drva (cjepanica), ovaj energent kupuje (njih oko 80%), dok preostali dio korisnika drva koristi vlastita (13%) ili pak kombinuje vlastite resurse drva uz kupovinu istih. Gledano prema tipu stambenog objekta, u usporedbi sa kućama, stanovi u kolektivnoj stanogradnji znatno češće koriste struju ili gas za zagrijavanje stambene površine, dok se pelet koristi u podjednakom omjeru kako u kućama tako i u stanovima kolektivne stanogradnje.

Korištena vrsta energenta za grijanje

- Koristim vlastita drva 13%
- Kupujem drva 79%
- Koristim vlastita drva i kupujem drva 8%

PITANJE:

G2. Koju vrstu energenta dominantno koristite za zagrijavanje svoje stambene jedinice, tj. na šta se grijete?

BAZA: Oni koji imaju vlastiti (odvojeni) sistem grijanja

N=738

Potrošnja na energente u i van grijne sezone – PROSJEČNE VRIJEDNOSTI

ENERGENT	POTROŠNJA U SEZONI (KM)	POTROŠNJA VAN SEZONE (KM)
Struja	141 KM/mjesečno	56 KM/mjesečno
Gas	278 KM/mjesečno	18 KM/mjesečno
Ugalj	951 KM/po sezoni	0 KM/po sezoni
Drva (cjepanice)	920 KM/po sezoni	51 KM/po sezoni
Pelet (biomasa)	1264 KM/po sezoni	38 KM/po sezoni

Napomena: prosječne vrijednosti predstavljaju aritmetičke sredine svih navedenih pojedinačnih iznosa.

PITANJE:

G14. Kolika je prosječna potrošnja struje/gasa na mjesečnoj osnovi u KM tokom grijne sezone?

G14_1. Kolika je prosječna potrošnja lož ulja/uglja/drva (cjepanica)/ peleta (biomase) u KM po grijnoj sezoni?

G14a. A van grijne sezone?

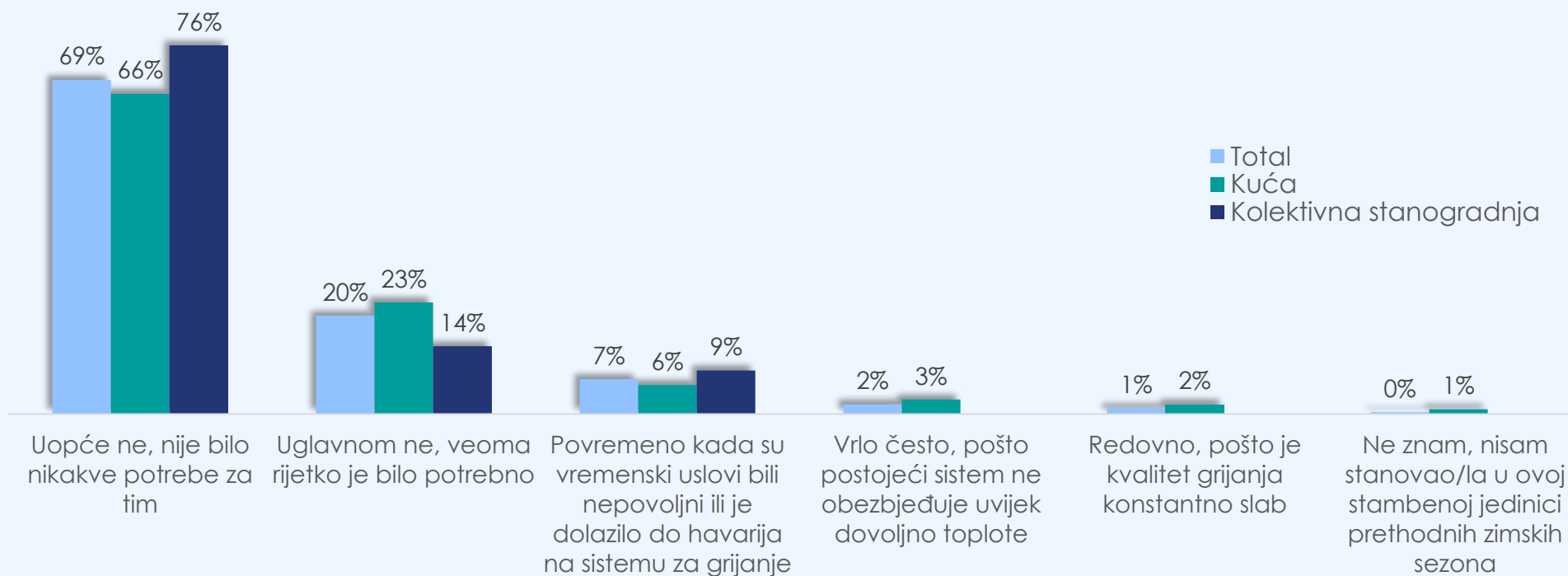
BAZA: Korisnici navedenih energenata

Single response q.

U većini slučajeva (oko 70%), domaćinstva koja koriste zajednički, centralizirani sistem grijanja (bilo putem toplana ili sistema kotlovnica), nisu koristila dogrijavanje stambenog prostora u proteklih par sezone, jer za tim nije bilo potrebe. Često ili redovito dogrijavanje stambenog prostora koristi oko 3% domaćinstava sa centralizovanim sistemom grijanja. Ne bilježe se značajnije razlike u frekvenciji dogrijavanja stambenog prostora između vlasnika kuća odnosno stanova u kolektivnoj stanogradnji.

Dogrijavanje stambene jedinice

PITANJE:

G3. Da li ste u proteklih par sezona grijanja koristili dogrijavanje svog stambenog prostora?

BAZA: Oni koji imaju centralno grijanje

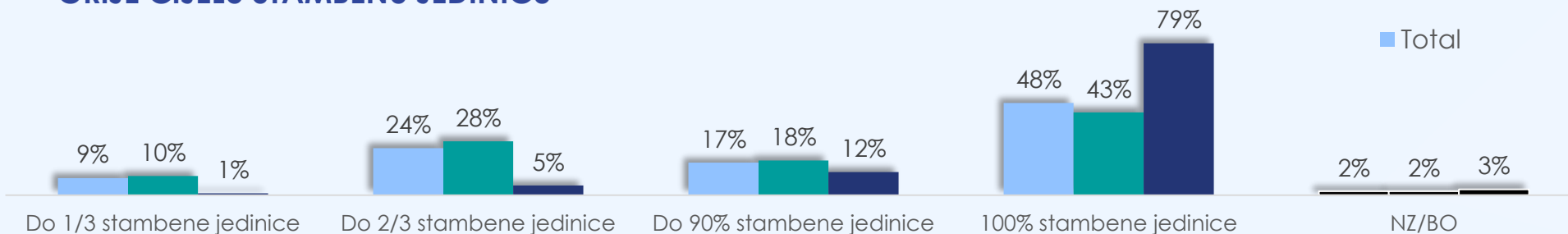
N=262

U prosjeku, grije se oko ¾ stambene jedinice. Svako drugo domaćinstvo ne zagrijava kompletan stambeni prostor, već samo njegov određeni dio, prvenstveno jer ne vide potrebu za grijanjem prostorija koje se manje ili nikako ne koriste. Pri tom je među njima najveći udio onih koji griju do 2/3 stambene jedinice, i to su u najčešćem broju slučajeva domaćinstva u kućama.

Grijana površina stambene jedinice s obzirom na tip objekta

48%

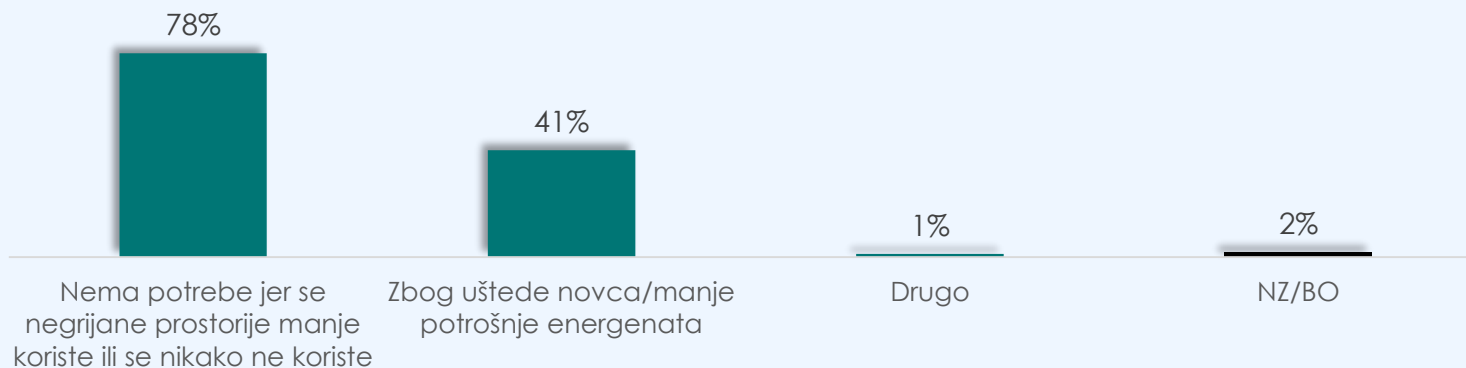
GRIJE CIJELU STAMBENU JEDINICU

50%

NE GRIJE CIJELU STAMBENU JEDINICU

Razlozi zbog kojih se ne grije cijela stambena jedinica...

PITANJE:

G5. Koji % ukupne površine stambene jedinice se grije?/G5a. Koliko prostorija grijete vs ukupan broj prostorija?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Single response q.

PITANJE:

G6. Možete li navesti iz kojih razloga se ne grije čitava stambena jedinica?

BAZA: Oni koji ne griju čitavu stambenu jedinicu
N=502

Multiple response q.

Grijana površina stambene jedinice

Presjek po ključnoj socio - demografiji

U gradskim sredinama se stambeni prostor znatno češće grije kompletno (56% grije 100% stambene površine), u odnosu na ruralne sredine (42%), što nije iznenađujuće ako se u obzir uzme da je i udio stanova u kolektivnoj stanogradnji, gdje se parcijalno zagrijavanje znatno rjeđe koristi, znatno veći u urbanim nego ruralnim područjima. Parcijalno zagrijavanje stambenog prostora češća je pojava među stambenim jedinicama lociranim u Srednjobosanskom kantonu (23% grije do 1/3 stambenog prostora) te Hercegovačko-neretvanskom kantonu (čak 78% stambenih jedinica zagrijava do maksimalno 2/3 stambenog prostora). Kanton Sarajevo ističe se po najvećem udjelu onih domaćinstava koja griju 100% stambenog prostora (76%), što je opet u uskoj vezi sa udjelom urbanih naselja u ovom kantonu, odnosno veće zastupljenosti kolektivne stanogradnje i korištenja centralnog grijanja iz toplana. Površina koja se u stambenom prostoru grije korelira sa veličinom stambene jedinice, pa se tako u onim do 60 m² znatno češće grije kompletan stambeni prostor (64%), nego što je to slučaj sa stambenim jedinicama većih kvadratura (preko 60 m² – 35% grije do maksimalno 2/3 stambenog prostora).

PITANJE:

G5. Koji % ukupne površine stambene jedinice se grije?/G5a. Koliko prostorija grijete vs ukupan broj prostorija?

**BAZA: Svi ispitanici
N=1000**

Grijana površina stambene jedinice

Presjek po ključnoj socio - demografiji

G5. Koji % ukupne površine stambene jedinice se grije?

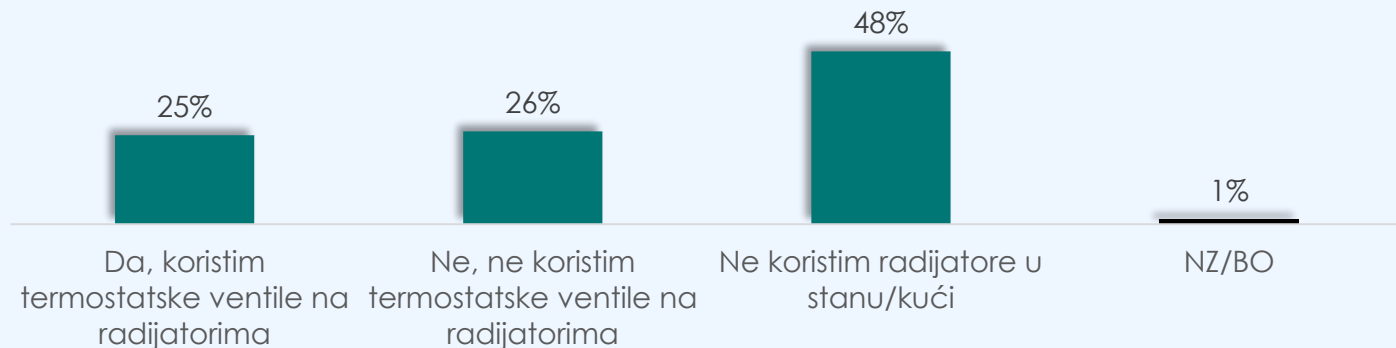
	Total	Entitet			Tip naselja		Tip stambene jedinice		Površina stambene jedinice			
		FBIH	RS	DB	Urban	Rural	Kuća	Stan u zgradi/kolektivn a stanogradnja	Do 60 kvm	61 - 120 kvm	Preko 120 kvm	Odbija
N	1000	627	349	24	430	570	856	144	251	502	168	80
Do 1/3 stambene jedinice	8.9	12	4	0	8	9	10	1	11	8	8	10
Do 2/3 stambene jedinice	24.4	27	22	2	21	27	28	5	14	27	27	37
Do 90% stambene jedinice	16.9	14	23	7	14	19	18	12	11	21	13	16
100% stambene jedinice	47.9	46	49	90	56	42	43	79	64	42	50	30
NZ/BO	2	2	2	2	1	3	2	3	0	2	2	7

	Total	Regija												
		Unsko - sanski k.	Tuzlanski k.	ZE - DO k.	Srednjobosanski k.	Hercegovačko - neretvanski k.	Zapadno - hercegovački k.	Sarajevo k.	Kanton 10	Posavski k.	Bosansko - podrinski k.	Sjever RS	Istok RS	Distrikt Brčko
N	1000	78	126	104	72	63	27	118	24	12	3	219	130	24
Do 1/3 stambene jedinice	8.9	4	6	11	23	36	14	6	2	8	0	4	5	
Do 2/3 stambene jedinice	24.4	56	17	15	26	42	37	14	47	25	0	22	22	2
Do 90% stambene jedinice	16.9	10	18	22	10	3	39	4	28	0	0	24	22	7
100% stambene jedinice	47.9	25	55	51	39	14	9	76	24	66	100	48	49	90
NZ/BO	2	5	4	0	1	4	0	0	0	0	0	2	2	2

Termostatske ventile na radiatorima koristi četvrtina vlasničkih domaćinstava.

Korištenje termostatskih ventila na radiatorima

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Termostatski ventili na radiatorima se u većem omjeru koriste u stambenim jedinicama u urbanim područjima (31%), no ruralnim (20%), te najviše u tuzlanskoj (36%) i sarajevskoj (34%) regiji, kao i regiji Sjever RS (34%). Termostatski ventili najčešće se koriste u novijim stambenim objektima (do 20 godina starosti – 32%), te u objektima velikih stambenih površina (preko 120 m² – 39%). Gledano prema socio – demografiji vlasnika, primjetno je da postoje razlike u korištenju ovih ventila na radiatorima, s obzirom na dob i obrazovni status vlasnika, pa tako vlasnici u dobi do 35 godina u statistički značajno većem omjeru u odnosu na prosjek ispitane populacije navode da koriste ove ventile (36%), baš kao i oni sa višim obrazovnim stupnjevima (39%).

PITANJE:

G7. Ako u svojoj stambenoj jedinici koristite radijatore, da li koristite termostatske ventile?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Korištenje termostatskih ventila na radijatorima

Presjek po ključnoj socio - demografiji

G7. Ako u svojoj stambenoj jedinici koristite radijatore, da li koristite termostatske ventile?

	Total	Tip naselja		Starost stambene jedinice					Površina stambene jedinice			
		Urban	Rural	Do 20 godina	21 - 45 godina	46 - 60 godina	Preko 60 godina	NZ/BO	Do 60 kvm	61 - 120 kvm	Preko 120 kvm	Odbija
N	1000	430	570	291	375	146	63	125	251	502	168	80
Da, koristim termostatske ventile na radijatorima	24.8	31	20	32	25	14	8	30	19	23	39	26
Ne, ne koristim termostatske ventile na radijatorima	25.9	28	24	23	27	24	13	37	25	28	24	20
Ne koristim radijatore u stanu/kući	48.2	40	54	45	47	61	78	29	55	48	34	54
NZ/BO	1.2	1	1	0	1	2	2	4	0	1	3	0

	Total	Regija												
		Unsko - sanski k.	Tuzlanski k.	ZE - DO k.	Srednjobosanski k.	Hercegovačko - neretvanski k.	Zapadno - hercegovački k.	Sarajevo k.	Kanton 10	Posavski k.	Bosansko - podrinski k.	Sjever RS	Istok RS	Distrikt Brčko
N	1000	78	126	104	72	63	27	118	24	12	3	219	130	24
Da, koristim termostatske ventile na radijatorima	24.8	18	36	17	15	37	34	25	33	0	34	15	29	
Ne, ne koristim termostatske ventile na radijatorima	25.9	11	29	48	18	3	3	33	14	25	14	27	20	65
Ne koristim radijatore u stanu/kući	48.2	70	35	30	65	97	60	32	61	42	86	37	64	6
NZ/BO	1.2	0	0	5	3	0	0	0	0	0	0	2	1	0

Dnevni prekidi u grijanju stambene jedinice tokom grijne sezone, bilježe se kod 4 od 10 domaćinstava. Grijanje se najčešće isključuje u noćnim i ranim jutarnjim satima, tačnije u periodu između 23h i 8h.

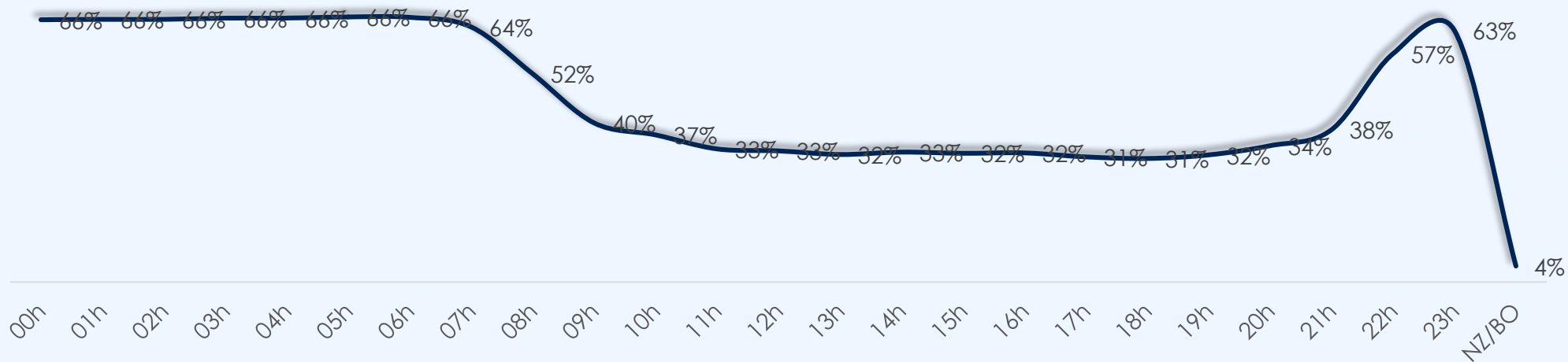
Prekidi u grijanju stambene jedinice

60%

GRIJEMO KONSTATNO

39%

GRIJEMO S PREKIDIMA

PITANJE:

G9. Da li tokom grijne sezone na dnevnoj osnovi konstantno odnosno bez prekida grijete svoju stambenu jedinicu ili sa prekidima?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

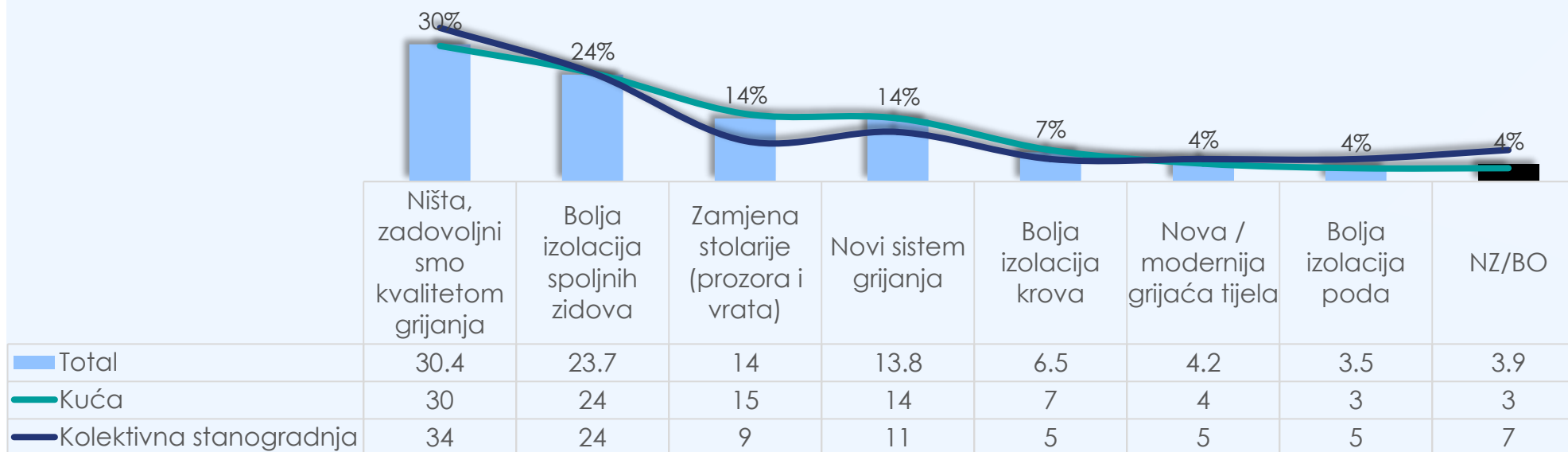
PITANJE:

G10. Od kad do kad tokom dana ne grijete?

BAZA: Svi ispitanici N=391

Oko trećine vlasnika stambenih jedinica u BiH zadovoljno je kvalitetom grijanja koju trenutno ima u svom domaćinstvu. Četvrtina vlasnika pak smatra da bi bolja izolacija vanjskih zidova na njihovim stambenim objektima doprinijela boljoj kvaliteti grijanja, dok po 14% njih navodi da bi se kvaliteta grijanja poboljšala zamjenom stolarije ili uvođenjem novog sistema grijanja. Ne bilježe se statistički značajne razlike po ovom pitanju s obzirom na tip stambene jedinice (kuća vs stan u zgradi).

Potrebe u vezi sa grijanjem

PITANJE:

G12. Šta, po Vašem mišljenju, može u najvećoj mjeri doprinijeti poboljšanju kvalitete grijanja Vašeg stambenog prostora?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Potrebe u vezi sa grijanjem

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Kvalitetom grijanja su najviše zadovoljni vlasnici stambenih jedinica iz Kantona Sarajevo (44%), a najmanje vlasnici iz Unsko – sanskog (17%) i Tuzlanskog kantona (21%). U ova dva kantona se znatno češće od prosjeka spominje uvođenje novog sistema grijanja kao opcije koja bi doprinijela boljoj kvaliteti grijanja. Zamjenu stolarije znatno češće od prosjeka spominju vlasnici stambenih jedinica starih preko 60 godina.

	Total	Regija												
		Unsko - sanski k.	Tuzlanski k.	ZE - DO k.	Srednjobosanski k.	Hercegovačko - neretvanski k.	Zapadno - hercegovački k.	Sarajevo k.	Kanton 10	Posavski k.	Bosansko - podrinjski k.	Sjever RS	Istok RS	Distrikt Brčko
N	1000	78	126	104	72	63	27	118	24	12	3	219	130	24
Ništa, zadovoljni smo kvalitetom grijanja	30.4	17	21	29	38	29	21	44	38	17	86	28	36	32
Bolja izolacija spoljnih zidova	23.7	18	20	27	23	34	23	20	8	8	14	27	30	0
Zamjena stolarije (prozora i vrata)	14	22	19	12	4	5	11	11	20	0	0	17	13	14
Novi sistem grijanja	13.8	22	21	16	16	2	9	10	9	42	0	11	9	37
Bolja izolacija krova	6.5	8	13	3	4	10	3	6	6	25	0	7	2	2
Nova / modernija grijaća tijela	4.2	5	2	3	1	1	27	2	6	8	0	5	4	6
Bolja izolacija poda	3.5	6	4	4	6	2	5	3	5	0	0	2	4	3
NZ/BO	3.9	2	0	6	7	16	0	5	9	0	0	2	1	6

PITANJE:

G12. Šta, po Vašem mišljenju, može u najvećoj mjeri doprinijeti poboljšanju kvalitete grijanja Vašeg stambenog prostora?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

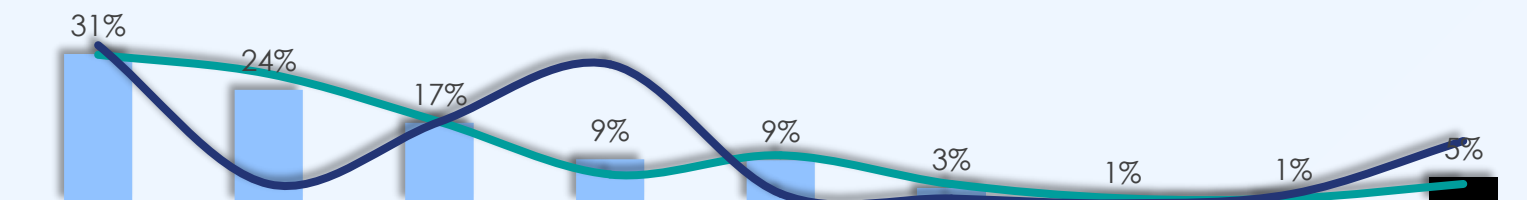
TERMOIZOLACIJA I VANJSKA STOLARIJA

3.4.

- VRSTA GRAĐE VANJSKIH ZIDOVA
- KORIŠTENJE TERMOIZOLACIJE VANJSKIH ZIDOVA
- TIP IZOLACIJE
- VRSTA I STAROST VANJSKE STOLARIJE (PROZORA)

Trećina stambenih objekata sačinjena je od betonskih blokova a četvrtina od šupljih opečnih blokova. I kuće i stambene zgrade koriste betonske blokove za vanjske zidove u podjednakom omjeru. Također je podjednak udio stambenih zgrada i kuća čiji su vanjski zidovi od pune opeke. S druge strane, prema tipu stambene jedinice, bilježe se značajnije razlike u omjerima onih koje su sagrađene od šupljih opečnih blokova (znatno češće kod kuća) odnosno od betona (znatno češće kod stambenih zgrada).

Vrsta građevinskog materijala korištena za vanjske zidove

	Betonski blokovi (elementi)	Šuplji opečni blokovi	Puna opeka	Beton	Giter blok (opekarski blok)	Siporeks / Ytong	Naboj (bondruk, čerpić)	Drugo	NZ/BO
Total	31	24	17	9	9	3	1	1	5
Kuća	31	27	17	6	10	4	1	1	4
Kolektivna stanogradnja	33	4	17	29	2	1	0	2	13

PITANJE:

T1. Osnovna vrsta građevinskog materijala od kojeg su napravljeni vanjski zidovi kuće/zgrade?

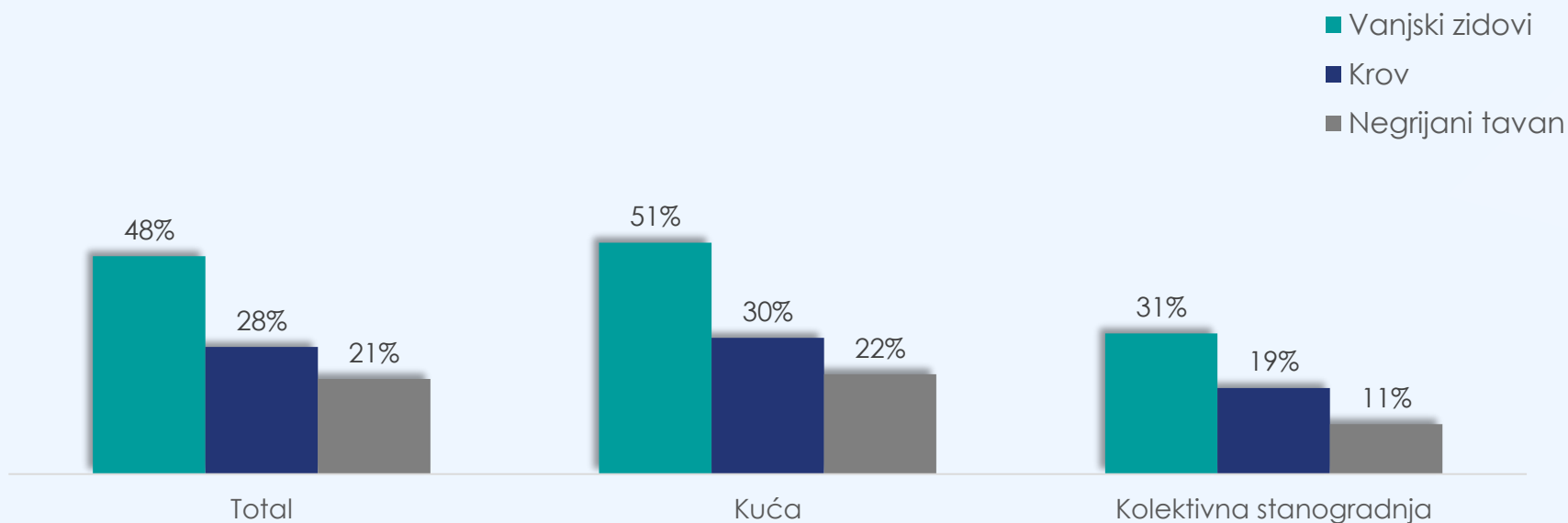
BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Vanjsku izolaciju zidova posjeduje skoro polovina vlasničkih stambenih objekata. Vanjsku izolaciju zidova znatno češće zatičemo kod kuća (51%), nego kod kolektivne stanogradnje (31%), no treba imati u vidu da gotovo 20% vlasnika stanova u zgradi ne zna da li ona ima postavljenu vanjsku izolaciju, te stoga ovaj nalaz treba uzeti s rezervom.

Termička izolacija krova prisutna je kod oko 28% vlasničkih stambenih objekata, dok termička izolacija negrijanog tavana postoji kod petine objekata.

Općenito, različite vrste izolacija češće su prisutne u kućama nego stanovima u kolektivnoj stanogradnji, no vlasnici u zgradama znatno češće pokazuju niži stepen informisanosti po ovom pitanju, pa je moguće da je razlika u udjelima kuća i stanova sa izolacijom manja.

% Objekata sa termičkom izolacijom vanjskih zidova, krova i negrijanog tavana

PITANJE:

T3. Da li postoji termička izolacija vanjskih zidova kuće/zgrade?

T6. Da li postoji termička izolacija krova i negrijanog tavana?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

% Objekata sa termičkom izolacijom vanjskih zidova, krova i negrijanog tavana Presjek po ključnoj socio - demografiji

Termička izolacija vanjskih zidova stambenog objekta najčešće se zatiče u Tuzlanskom kantonu (63%), a najmanje u Hercegovini (HNK 17%, ZHK 8%). Stambeni objekti novije gradnje (do 20 godina starosti) u većem omjeru imaju postavljenu izolaciju vanjskih zidova (62%), dok je udio stambenih objekata preko 45 godina starosti sa ovom izolacijom, manji (oko 30%). Veće stambene jedinice (preko 120 m²) češće imaju postavljenu izolaciju vanjskih zidova (61 m²) no stambene jedinice do 60 m² (33%). Termička izolacija negrijanog tavana češće se zatiče u Tuzlanskom kantonu (40%), dok u Hercegovini gotovo nikako. Kao što je to slučaj sa izolacijom vanjskih zidova, i izolacija negrijanog tavana te krova se češće može zateći kod stambenih objekata novije gradnje i veće kvadrature.

PITANJE:

T3. Da li postoji termička izolacija vanjskih zidova kuće/zgrade?

T6. Da li postoji termička izolacija krova i negrijanog tavana?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

% Objekata sa termičkom izolacijom vanjskih zidova, krova i negrijanog tavana

Presjek po ključnoj socio - demografiji

T3. Da li postoji termička izolacija vanjskih zidova kuće/zgrade?

T6. Da li postoji termička izolacija krova i negrijanog tavana?

VANJSKI ZIDOV I	Total	Tip stambene jedinice		Starost stambene jedinice					Površina stambene jedinice			
		Kuća	Stan u zgradi/kolektivna stanogradnja	Do 20 godina	21 - 45 godina	46 - 60 godina	Preko 60 godina	NZ/BO	Do 60 kvm	61 - 120 kvm	Preko 120 kvm	Odbija
N	1000	856	144	291	375	146	63	125	251	502	168	80
Da	47.8	51	31	62	49	32	30	37	33	51	61	44
Ne	47.4	47	52	36	46	66	70	45	58	45	39	49
NZ/BO	4.8	3	17	2	5	2	0	18	8	4	0	7
KROV												
Da	28.3	30	19	42	30	11	14	17	18	30	44	19
Ne	64.9	66	60	51	64	85	83	66	70	64	55	74
Ne znam	6.8	4	21	7	6	4	2	16	12	6	1	7
TAVAN												
Da	20.6	22	11	34	20	12	12	6	13	21	36	10
Ne	70.2	72	58	57	72	84	88	71	73	70	62	81
Ne znam	9.2	5	31	9	8	5		23	14	9	2	9

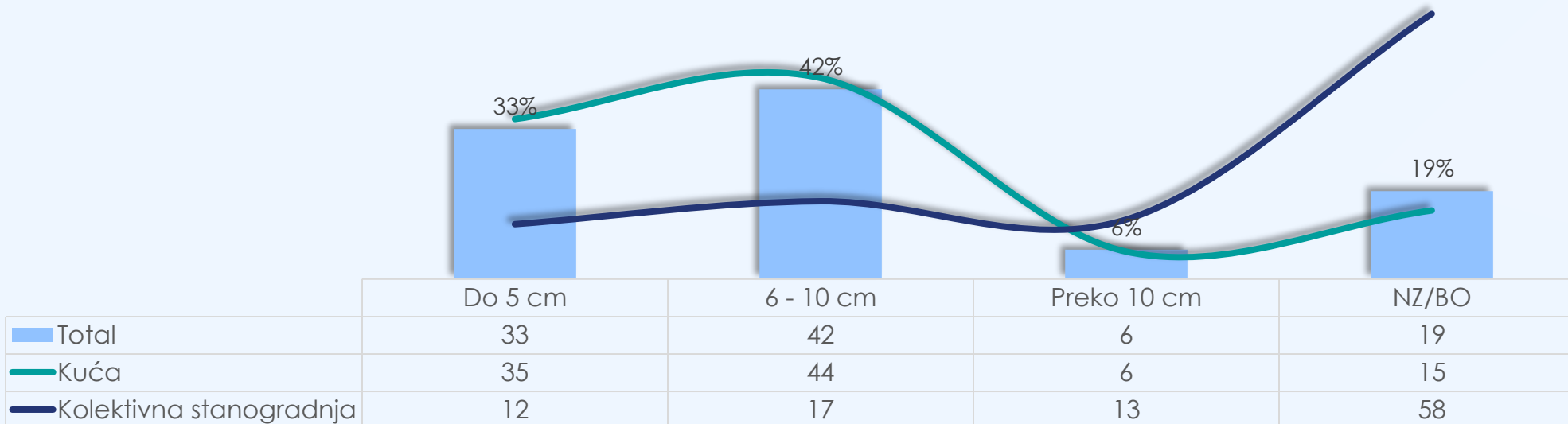

Prosječna debljina termičke izolacije vanjskih zidova kreće se oko 8 cm. Kolektivna stanogradnja u prosjeku koristi deblju termoizolaciju (oko 12 cm). Oko trećine objekata sa termoizolacijom vanjskih zidova su objekti sa debljinom termoizolacije do 5 cm, dok oko 42% sa debljinom 6 do 10 m. Vlasnici stanova u kolektivnoj stanogradnji čiji stambeni objekti imaju termoizolaciju u većini slučajeva ne znaju debljinu iste.

Debljina izolacije vanjskih zidova

Prosječna debljina:

- Total – 8 cm
- Kuća – 8 cm
- Kolektivna stanogradnja – 12 cm

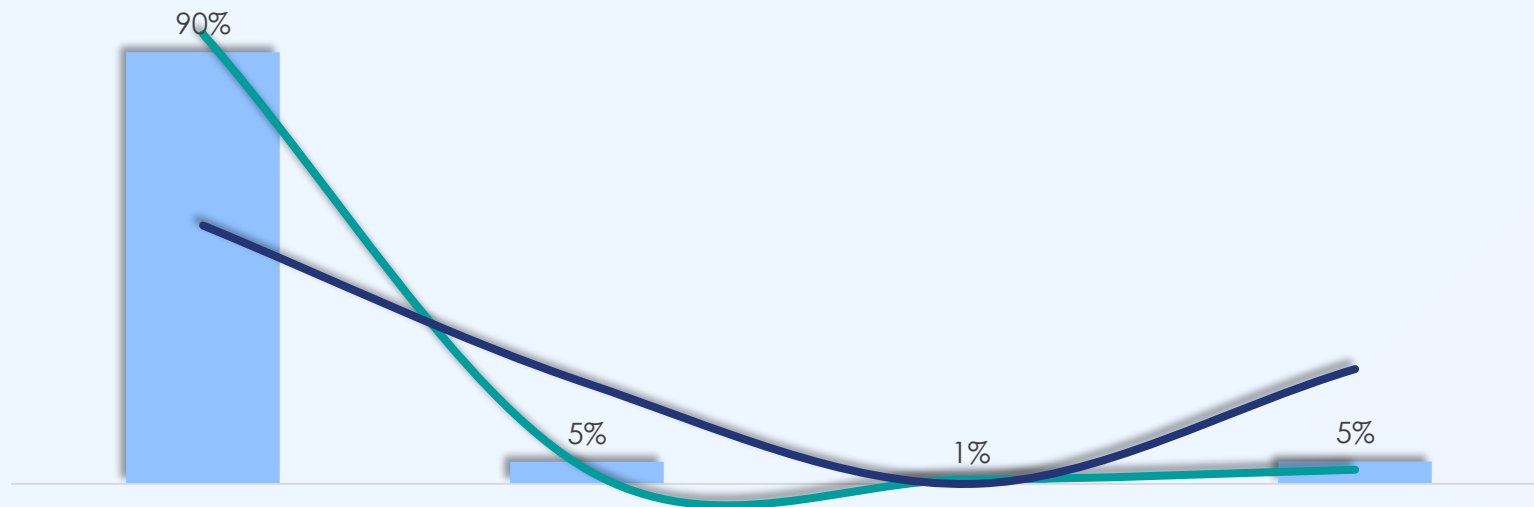
PITANJE:

T4. Koja je debljina termičke izolacije vanjskih zidova u cm?

BAZA: Oni koji imaju termoizolaciju N=478

Stiropor je najčešće korištena vrsta termičke izolacije vanjskih zidova. 9 od 10 objekata sa termičkom izolacijom vanjskih zidova koristi ovu vrstu materijala za izolaciju.

Vrsta termoizolacije vanjskih zidova

	Stiropor	Mineralna vuna	Drugo	NZ/BO
Total	90	5	1	5
Kuća	94	3	1	3
Kolektivna stanogradnja	54	21	0	24

PITANJE:

T5. Vrsta termičke izolacije vanjskih zidova?

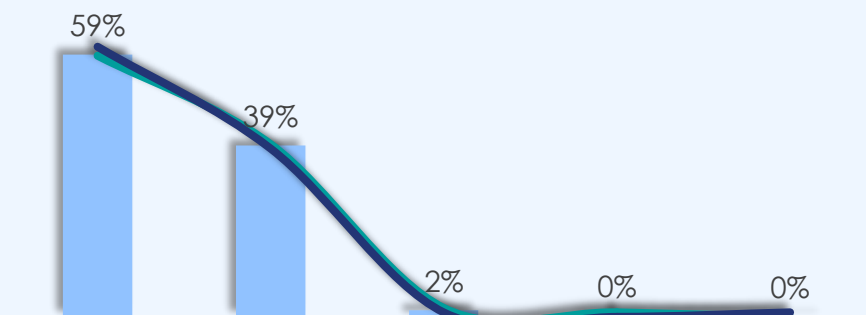
BAZA: Oni koji imaju termoizolaciju N=478

PVC prozori dominiraju kad je riječ o vrsti okvira prozora na stambenim objektima vlasničkih stambenih jedinica. 6 od 10 domaćinstava koristi ovu vrstu okvira prozora. Drveni okviri prisutni su na oko 40% preostalih stambenih objekata. Ne bilježe se značajnije razlike u pogledu vrste okvira prozora prema tipu stambene jedinice (kuća/stan).

Kad je riječ o starosti prozora, iako je oko četvrtine objekata zamijenilo prozore u posljednjih 5 godina, treba reći da gotovo trećina vlasnika ne zna kada su se posljednji put mijenjali prozori na njihovom stambenom objektu. Na skoro 10% objekata zatiču se prozori iz prošlog milenija.

Vrsta i starost vanjske stolarije (prozora)

	PVC	Drvo	Aluminij	Drugo	NZ/BO
Total	59	39	2	0	0
Kuća	59	39	2	1	0
Kolektivna stanogradnja	61	38	1	0	1

Godina zamjene	%
Prije 1990	5%
1990 - 1999	3%
2000 - 2009	19%
2010 - 2014	19%
2015 - 2020	26%
NZ/BO	29%

PITANJE:

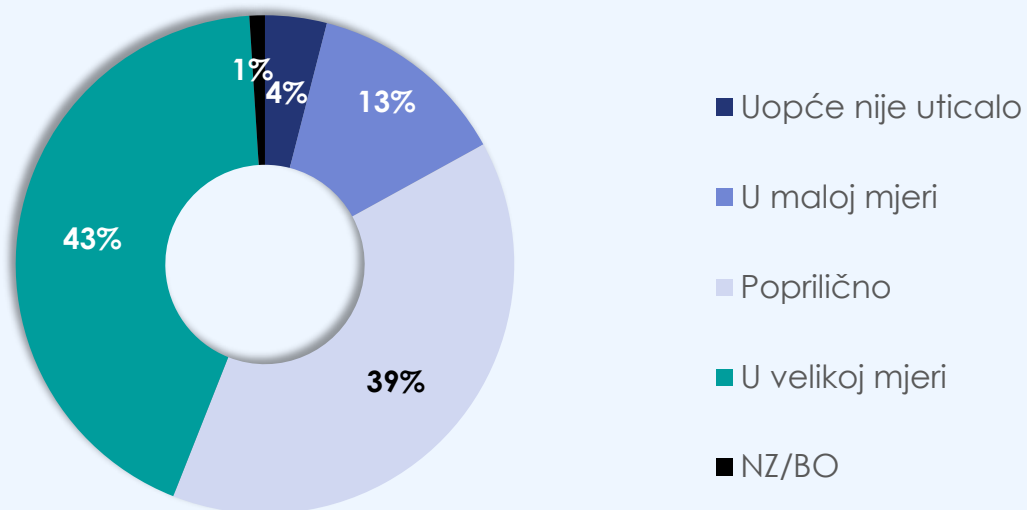
PR1. Od kakvog materijala je okvir prozora Vaše stambene jedinice?

PR2. Koje godine ste posljednji put mijenjali prozore u stanu/kući?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Većini vlasnika stambenih jedinica koji su vanjsku stolariju zamijenili u posljednjih 5 godina zamjena je donijela osjetno bolju kvalitetu grijanja.

Uticaj zamjene vanjske stolarije (prozora) na kvalitetu grijanja stambene jedinice

PITANJE:

PR3. U kojoj mjeri je zamjena vanjske stolarije (prozora) u stanu/kući uticala na bolji kvalitet grijanja u stambenoj jedinici?

BAZA: Oni koji su prozore mijenjali u posljednjih 5 godina N=255

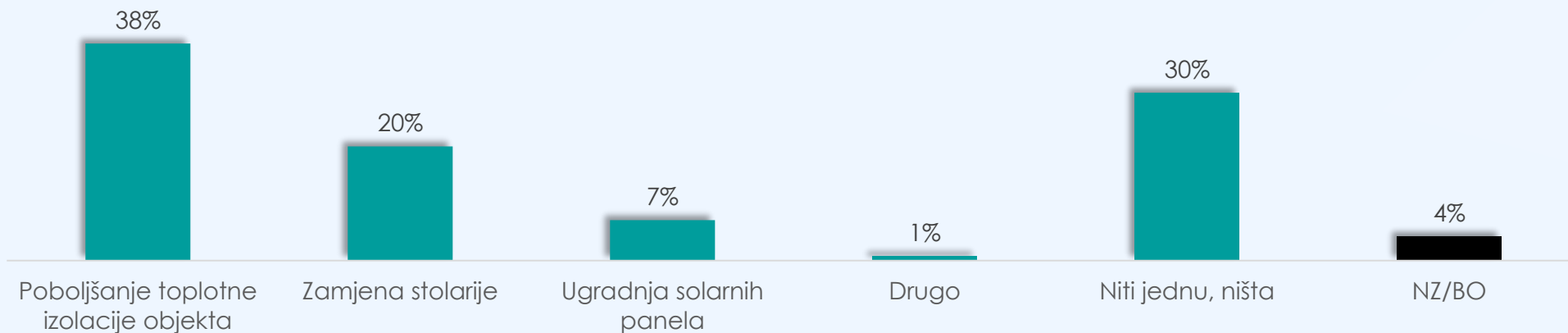
ANGAŽOVANJE U VEZI SA EE I MOTIVACIJA

3.5.

- TRENUTNE POTREBE U VEZI SA EE
- POKRETAČI I BARIJERE ULAGANJA U MJERE EE
- POTENCIJALNI IZVORI FINANSIRANJA ULAGANJA U EE
- RASPOLOŽIVI BUDŽET ZA ULAGANJA U EE
- INFORMISANOST I ISKUSTVA SA PROGRAMIMA OBNOVE
- PERCIPIRANE PREDNOSTI I NEDOSTACI PROGRAMA OBNOVE

Poboljšanje toplotne izolacije objekta je najpotrebnija mjera energetske efikasnosti za stambene objekte u BiH, te 4 od 10 vlasnika stambenih jedinica smatra da je to prvo što bi unaprijedili u svom domaćinstvu kad je riječ o postizanju bolje energetske efikasnosti. Svaki peti vlasnik bi najprije zamijenio stolariju, dok oko 7% vlasnika priželjkuje ugradnju solarnih panela. Oko trećine vlasnika ne bi primjenjivalo ništa od navedenog kad je riječ o unapređenju energetske efikasnosti.

Prioritetne mjere EE

PITANJE:

C2. Koju mjeru poboljšanja energetske efikasnosti biste prvo primijenili u svom domaćinstvu? Šta smatrate da je Vašem domaćinstvu najpotrebnije?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Prioritetne mjere EE

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Za zamjenu stolarije osobito su zainteresirani vlasnici stambenih objekata iz regije Sjever Republike Srpske (27%), dok za ugradnju solarnih panela oni iz Tuzlanskog kantona (12%). Najmanji interes za poboljšanjem energetske efikasnosti zabilježen je u Kantonu Sarajevo (42% niti jedno) i u regiji Istok RS (40% niti jedno). Očekivano, najniži stepen interesa bilježi se među vlasnicima stambenih objekata novije gradnje, do 20 godina starosti (40% niti jedno), dok se među vlasnicima stambenih objekata starih od 21 do 45 godina zatiče statistički značajno veći udio onih koji su zainteresirani za zamjenu stolarije (26%). Ugradnja solarnih panela znatno je „interesantnija” mlađim vlasnicima (do 35 godina starosti) – 13%, u odnosu na prosjek populacije.

PITANJE:

C2. Koju mjeru poboljšanja energetske efikasnosti biste prvo primijenili u svom domaćinstvu? Šta smatrate da je Vašem domaćinstvu najpotrebnije?

**BAZA: Svi ispitanici
N=1000**

Prioritetne mjere EE

Presjek po ključnoj socio - demografiji

C2. Koju mjeru poboljšanja energetske efikasnosti biste prvo primijenili u svom domaćinstvu? Šta smatrate da je Vašem domaćinstvu najpotrebnije?

	Total	Regija												
		Unsko - sanski k.	Tuzlanski k.	ZE - DO k.	Srednjobosanski k.	Hercegovačko - neretvanski k.	Zapadno - hercegovački k.	Sarajevo k.	Kanton 10	Posavski k.	Bosansko - podrinski k.	Sjever RS	Istok RS	Distrikt Brčko
N	1000	78	126	104	72	63	27	118	24	12	3	219	130	24
Poboljšanje toplotne izolacije objekta	38.2	45	46	38	38	41	43	36	23	50	14	33	38	27
Zamjena stolarije	20.1	25	18	24	16	11	13	15	27	8	0	27	18	18
Ugradnja solarnih panela	7.1	12	12	3	4	9	21	5	1	17	0	10	0	0
Drugo	0.8	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0
Niti jednu, ništa	29.5	13	15	27	41	28	23	42	49	17	77	24	40	54
NZ/BO	4.3	5	5	9	1	11	0	1	0	8	9	4	3	2

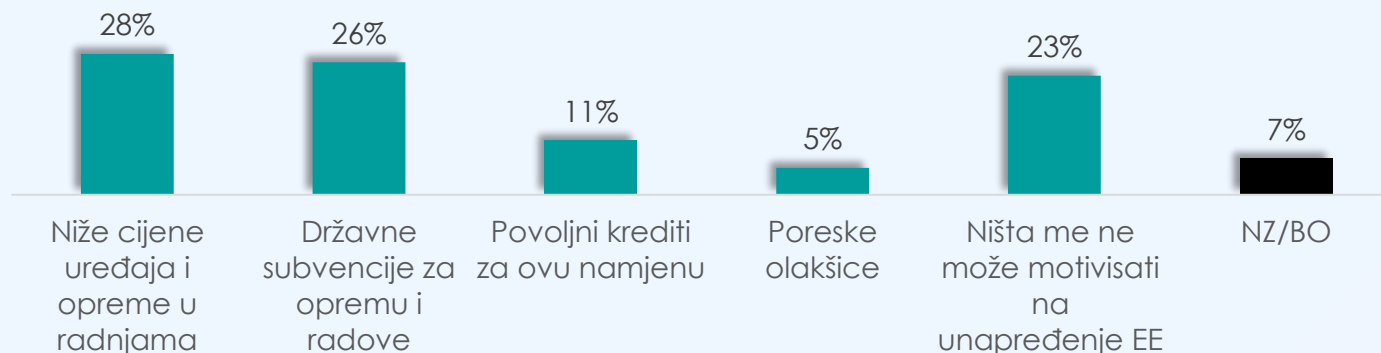
	Total	Starost stambene jedinice					Dobne kategorije				
		Do 20 godina	21 - 45 godina	46 - 60 godina	Preko 60 godina	NZ/BO	Do 35 godina	36 - 50 godina	51 - 65 godina	66+ godina	
N unw	1000	291	375	146	63	125	175	296	338	191	
Poboljšanje toplotne izolacije objekta	38.2	36	38	45	31	40	36	41	37	38	
Zamjena stolarije	20.1	10	26	22	29	19	19	15	25	20	
Ugradnja solarnih panela	7.1	8	7	4	2	12	13	6	5	7	
Drugo	0.8	1	1	1	0	0	1	1	0	1	
Niti jednu, ništa	29.5	40	26	26	31	19	24	33	27	33	
NZ/BO	4.3	5	3	2	7	9	6	4	5	2	

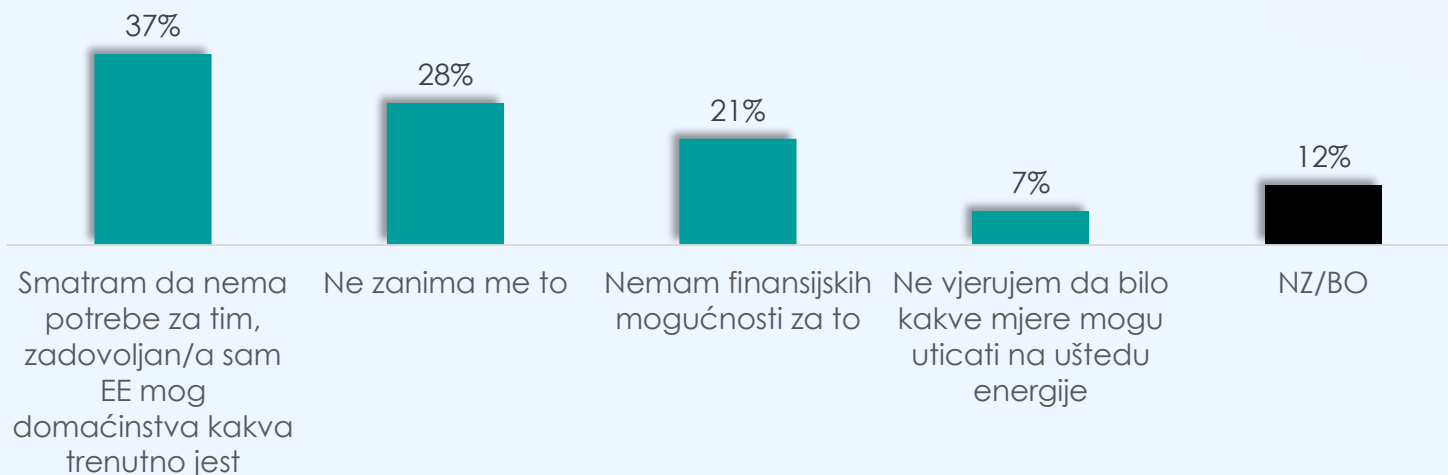
Niže cijene uređaja i oprema u radnjama te državne subvencije za opremu i radove predstavljaju najčešće spomenute poticajne faktore koji bi mogli uticati na provođenje mjera unapređenja energetske efikasnosti stambenih jedinica u BiH. Oko četvrtine vlasnika navodi da ih ništa ne bi moglo motivisati na sprovođenje mjera energetske efikasnosti, i to prvenstveno jer smatraju da za tim nema potrebe, tj. zadovoljni su energetskom efikasnošću svog domaćinstva onakvom kakva trenutno jest.

Pokretači i barijere sprovođenja mjera EE

POKRETAČI

BARIJERE

PITANJE:

C3. Šta bi Vas najprije moglo motivisati na sprovođenje mjera unapređenja EE Vaše stambene jedinice odnosno uštede energije u Vašem domaćinstvu?

BAZA: Svi ispitanici N=1000

Single response q.

PITANJE:

C4. Zbog čega niste motivisani na unapređenje EE svog domaćinstva?

BAZA: Oni koji nisu motivisani na unapređenje EE N=232

Multiple response q.

Pokretači i barijere sprovođenja mjera EE

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Za sprovođenje mjera energetske efikasnosti najmanje su zainteresirani vlasnici stambenih objekata u Kantonu Sarajevo - 35% navodi da ih ništa ne bi moglo motivisati na unapređenje energetske efikasnosti svog domaćinstva. Za državne subvencije za opremu i radove ponajviše su zainteresirani vlasnici iz regije Sjever RS (35%). Vlasnici viših obrazovnih stupnjeva ističu se po iznadprosječnom udjelu onih koje bi motivirali povoljni krediti za ovu namjenu (17%). Jednočlana domaćinstva te vlasnici stariji od 66 godina ponajmanje su motivisani za renoviranja u svrhu veće energetske efikasnosti.

PITANJE:

C3. Šta bi Vas najprije moglo motivisati na sprovođenje mjera unapređenja EE Vaše stambene jedinice odnosno uštede energije u Vašem domaćinstvu?

**BAZA: Svi ispitanici
N=1000**

Single response q.

PITANJE:

C4. Zbog čega niste motivisani na unapređenje EE svog domaćinstva?

BAZA: Oni koji nisu motivisani na unapređenje EE N=232

Multiple response q.

Da su u situaciji u kojoj bi željeli investirati u unapređenje energetske efikasnosti svog stambenog objekta, većina vlasnika (38%) bi ovaj pothvat financirala iz vlastitih sredstava (ušteđevine). U kombinaciji s drugim izvorima, oni koji bi unapređenje energetske efikasnosti financirali iz vlastitog budžeta, ponajviše bi se oslonili upravo na vlastita sredstva (prosjeak omjera vlastita sredstva vs neki drugi izvor je 86:14). Drugi najvažniji izvor predstavljali bi krediti financijskih institucija, za koje bi se opredijelila gotovo trećina ciljne populacije i na koji bi se oslonili gotovo u potpunosti, dok bi se posudbom od bliske okoline poslužilo 8% ciljne populacije. Muškarci i samozaposleni vlasnici stambenih objekata u statistički značajno većem omjeru navode da bi investiranje u mjere energetske efikasnosti financirali iz vlastitih sredstava.

Potencijalni izvori finansiranja za ulaganje u mjere EE

8%
Posudbom od
rodbine/prijatelja

Prosjeak
omjera
78%

Prosjeak
omjera
86%

38%
Iz vlastitih sredstava,
od ušteđevine

Prosjeak
omjera
88%

31%
Kreditom iz banke ili
druge finansijske
institucije

2%
Drugi izvori

Prosjeak
omjera
90%

32%
NZ/BO

PITANJE:

C5. Zamislite se u situaciji da želite da uložite novac u neku mjeru EE na Vašem objektu. Koje izvore finansija biste koristili za finansiranje takvog pothvata i u kojem omjeru svaki od tih izvora?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

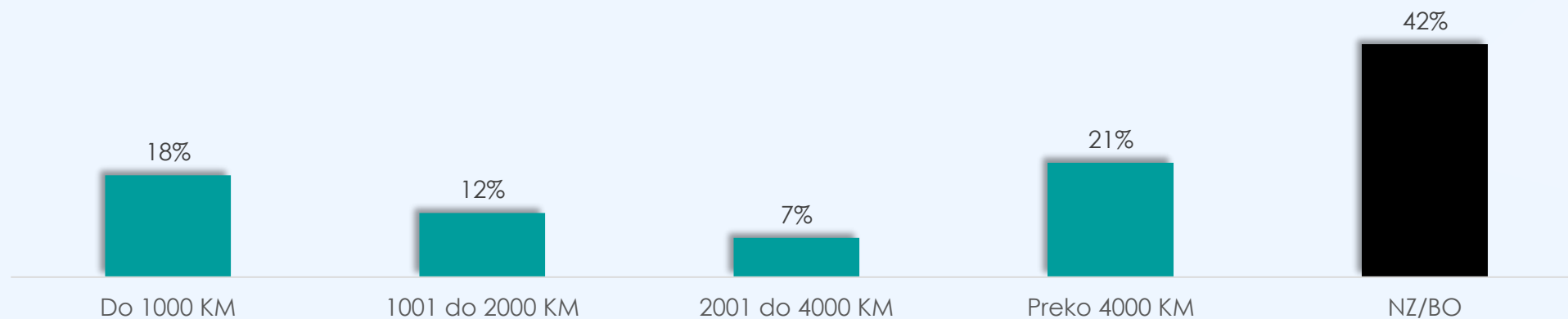
Prosječan iznos ličnog budžeta raspoloživog za investicije u mjere poboljšanja energetske efikasnosti domaćinstva kreće se oko 3.750 KM.

37% je onih čiji je navedeni iznos iznad navedenog prosjeka i njihov prosječan raspoloživi budžet kreće se oko 7574 KM.

63% je onih čiji je iznos ispod navedenog prosjeka i njihov raspoloživi budžet kreće se oko 1460 KM.

Raspoloživi budžet za ulaganja u mjere EE

Prosječan iznos raspoloživog budžeta: 3.746 KM

PITANJE:

C5a. Koji ukupan iznos u KM biste mogli izdvojiti na ovakva ulaganja?

BAZA: Oni koji bi ulagali iz vlastitog budžeta
N=383

Više od polovice ciljne populacije nije nikad ranije čula za podsticajne linije tj. subvencije za mjere energetske efikasnosti, trećina ih je čula ali o tome ne zna ništa, dok je tek preostalih 10% onih koji o tome znaju ponešto ili su dobro informisani. Iz navedenog je jasno da postoji značajan prostor za podizanje nivoa informisanosti o ovim podsticajnim linijama.

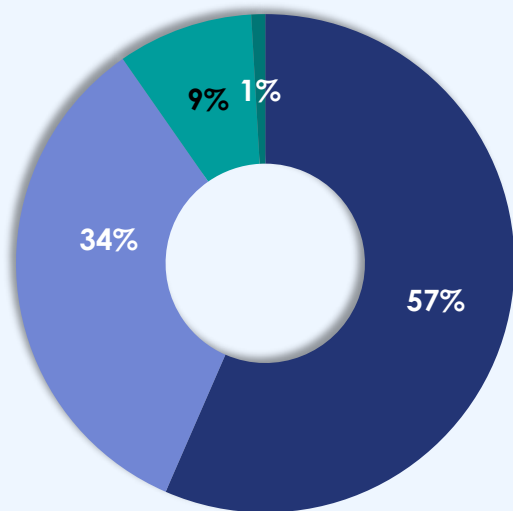
Upoznatost sa podsticajnim linijama za mjere EE

10%

INFORMISANIH

90%

NEINFORMISANIH

- Ne, nisam nikad čuo/la za to
- Čuo/la sam za to ali ne znam ništa o tome
- Čuo/la sam za to i znam ponešto o tome
- Čuo/la sam za to i jako sam dobro informisan/a o tome

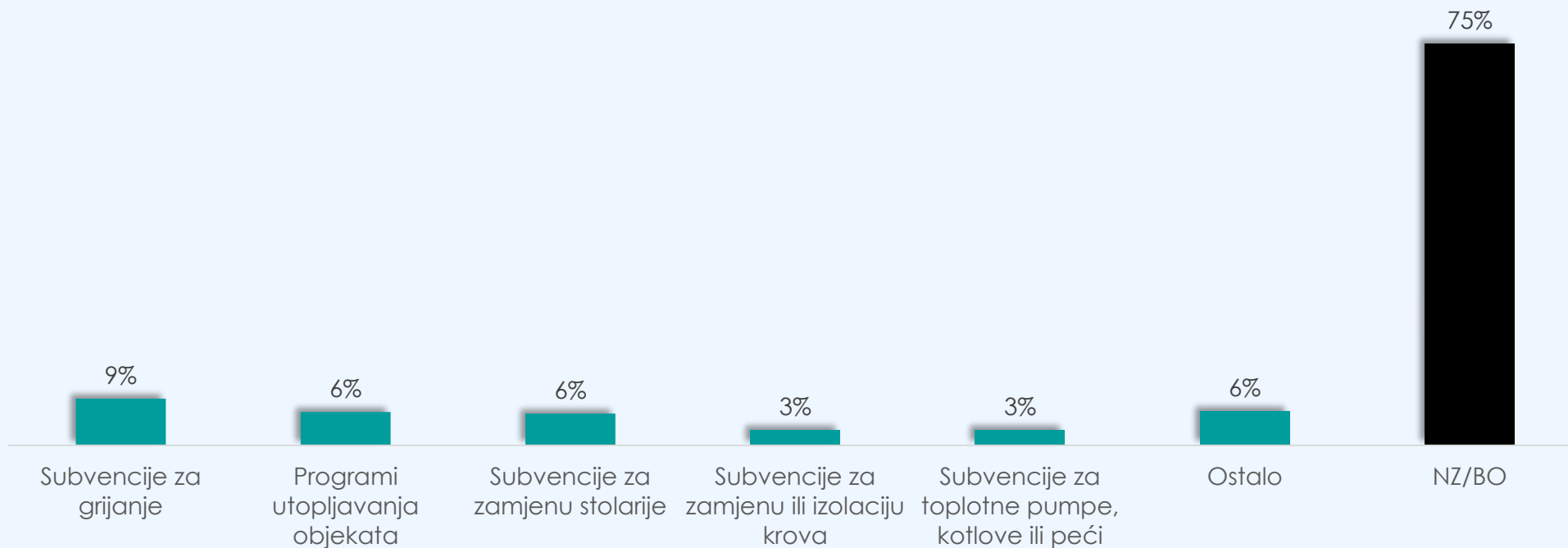
PITANJE:

C6. Da li ste upoznati sa podsticajnim linijama odnosno subvencijama za mjere energetske efikasnosti?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Neposredno iskustvo sa podsticajnim linijama odnosno subvencijama za mjere energetske efikasnosti imalo je manje od 1% vlasnika stambenih objekata u BiH. Među onim vlasnicima koji su barem donekle upoznati sa postojanjem ovih mjera a koji je oko 10% u ispitanoj ciljnoj populaciji, njih čak 75% ne zna navesti nijednu konkretnu subvenciju.

Spontana poznatost podsticajnih linija

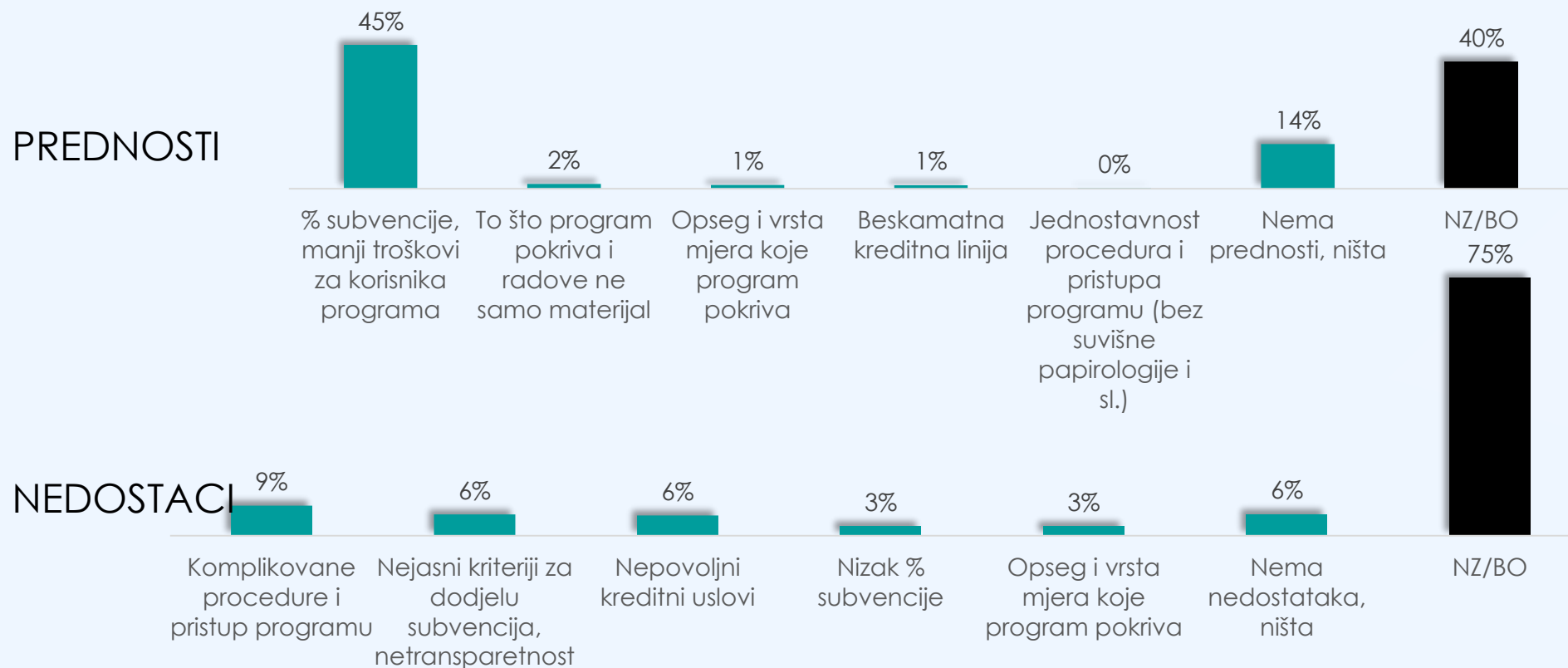
PITANJE:

C7. Za koje podsticajne linije odnosno subvencije za mjere EE znate?

BAZA: Oni koji znaju za subvencije N=96

Činjenica da se subvencijama umanjuje trošak ulaganja samog korisnika subvencije glavna je i praktički jedina percipirana prednost programa subvencije. 4 od 10 vlasnika stambenih objekata ne zna koje bi bile prednosti programa subvencije, dok ih oko 14% smatra da ovakvi programi ne pružaju nikakve prednosti za korisnike. S druge strane, velika većina vlasnika ne izdvaja neke posebne nedostatke programa subvencije. Među spomenutim nedostacima najčešće se pominju komplikovane procedure i apliciranje na programe.

Prednosti i nedostaci programa obnove

PITANJE:

C9. Koje su, po Vašem mišljenju, prednosti korištenja takvih programa?

C10. Koji su, po Vašem mišljenju, nedostaci takvih programa?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

SPREMNOST NA UČEŠČE U PROGRAMU OBNOVE

3.6.

- STUPANJ INTERESA ZA UČEŠČE U PROGRAMIMA OBNOVE
- OČEKIVANJA OD PROGRAMA OBNOVE
- KRITERIJI ODABIRA PROGRAMA OBNOVE

Bilježi se osrednji interes za učešće u programima subvencije za unapređenje mjera energetske efikasnosti (prosječna ocjena interesa na skali od 1 do 5 kreće se oko 2.9, što je neznatno ispod prosjeka same skale). Podjednak je udio zainteresiranih (34%) i nezainteresiranih (36%). Izuzetno zainteresirani vlasnici čine oko 10% ukupne ciljne populacije.

Stupanj interesa za učešćem u programima obnove

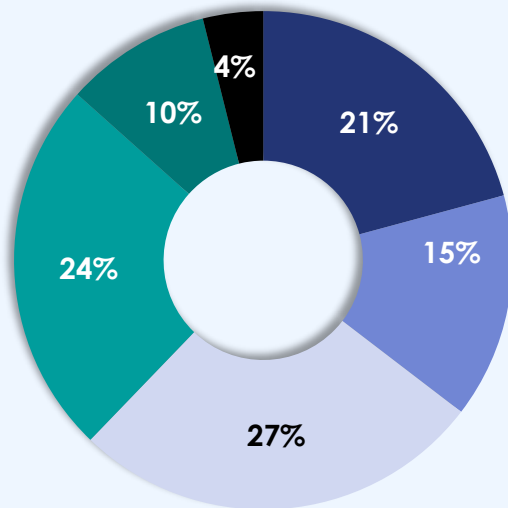
34%

ZAINTERESIRANIH

36%

NEZAINTERESIRANIH

Prosječna ocjena interesa (1 – 5): 2.9

- Uopće nisam zainteresiran/a
- Uglavnom nisam zainteresirana/a
- Niti sam zainteresiran/a niti ne
- Uglavnom sam zainteresiran/a
- Izuzetno sam zainteresiran/a
- NZ/BO

PITANJE:

C11. Kako biste općenito ocijenili koliko ste zainteresirani za učešće u ovakvim programima, na skali školskih ocjena od 1 – uopće nisam zainteresiran/a do 5 – izuzetno sam zainteresiran/a?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Stupanj interesa za učešćem u programima obnove

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Za učešće u programima subvencija za poboljšanje energetske efikasnosti stambenih objekata znatno su više zainteresirani vlasnici iz Republike Srpske (prosjeak interesa 3.2 na skali od 1 do 5) u odnosu na vlasnike iz FBiH (prosjeak 2.7). Gledano po regijama, najniži stupanj interesa bilježi se u Unsko – sanskom kantonu (prosjeak 2.5) te Srednjobosanskom kantonu (prosjeak 2.5). Veći interes zabilježen je među vlasnicima stanova (koletivna stanogradnja) – prosjeak 3.2, nego vlasnicima kuća (prosjeak 2.8). Prema starosti stambene jedinice, najveći interes bilježi se među vlasnicima stanova starih između 20 i 45 godina (prosjeak 3.0), a najmanji među vlasnicima stambenih jedinica starih preko 60 godina (prosjeak 2.5). Vlasnici stambenih jedinica veće kvadrature također pokazuju veći interes.

Za programe subvencije su općenito nešto više zainteresirani muškarci (prosjeak 2.9) nego žene (prosjeak 2.7). Programi bi trebali targetirati vlasnike do 65 godina starosti, budući da vlasnici preko ove dobne granice pokazuju statistički značajno niži stupanj interesa u odnosu na prosjeak ispitane populacije. Osobe viših obrazovnih stupnjeva te zaposleni također pripadaju skupini onih koji pokazuju veći interes za programima subvencije.

Za apliciranje na program subvencije najprije bi se odlučili vlasnici iz višečlanih domaćinstava (3+ članova). Samci većinom nisu zainteresirani.

PITANJE:

C11. Kako biste općenito ocijenili koliko ste zainteresirani za učešće u ovakvim programima, na skali školskih ocjena od 1 – uopće nisam zainteresiran do 5 – izuzetno sam zainteresiran/a?

**BAZA: Svi ispitanici
N=1000**

Stupanj interesa za učešćem u programima obnove

Bresjek po ključnoj socio – demografiji (1/2)

19. Kako biste ocijenili koliko ste zainteresiran/a za učešće u ovakvim programima, na skali školskih ocjena od 1 – uopće nisam zainteresiran/a do 5 – izuzetno sam zainteresiran/a?

	Total	Regija												
		Unsko - sanski k.	Tuzlanski k.	ZE - DO k.	Srednjobosanski k.	Hercegovačko - neretvanski k.	Zapadno - hercegovački k.	Sarajevo k.	Kanton 10	Posavski k.	Bosansko - podrinski k.	Sjever RS	Istok RS	Distrikt Brčko
N	1000	78	126	104	72	63	27	118	24	12	3	219	130	24
Uopće nisam zainteresiran/a	20.8	39	25	16	22	8	35	27	24	42	77	13	19	6
Uglavnom nisam zainteresirana/a	14.6	10	17	21	16	25	23	11	33	0	0	13	8	12
Sum -	35.4	49	42	37	38	33	58	37	57	42	77	26	26	18
Niti sam zainteresan/a niti ne	26.8	21	22	42	46	43	11	18	22	33	14	23	21	32
Sum +	33.9	28	35	17	13	17	31	38	21	25	0	47	49	26
Uglavnom sam zainteresiran/a	24.4	18	19	12	11	14	13	22	21	25	0	33	48	20
Izuzetno sam zainteresiran/a	9.5	10	16	5	1	2	18	16	0	0	0	15	1	6
NZ/BO	3.9	1	1	4	3	8	0	6	0	0	9	4	3	24
Mean	2.9	2.5	2.8	2.7	2.5	2.8	2.6	2.9	2.4	2.4	1.3	3.2	3.1	3.1

	Total	Tip stambene jedinice		Starost stambene jedinice					Površina stambene jedinice			
		Kuća	Štan u zgradi/kolektivna stanogradnja	Do 20 godina	21 - 45 godina	46 - 60 godina	Preko 60 godina	NZ/BO	Do 60 kvm	61 - 120 kvm	Preko 120 kvm	Odbija
N	1000	856	144	291	375	146	63	125	251	502	168	80
Uopće nisam zainteresiran/a	20.8	22	12	22	16	25	42	18	27	15	26	25
Uglavnom nisam zainteresirana/a	14.6	15	10	15	17	12	9	13	11	16	16	16
Sum -	35.4	38	22	37	33	36	51	31	38	31	41	41
Niti sam zainteresan/a niti ne	26.8	26	29	24	26	27	19	37	27	28	21	33
Sum +	33.9	32	43	35	39	30	27	25	30	37	36	18
Uglavnom sam zainteresiran/a	24.4	23	34	26	29	21	13	17	23	27	25	14
Izuzetno sam zainteresiran/a	9.5	10	9	9	10	10	14	8	8	11	11	4
NZ/BO	3.9	4	6	4	2	6	2	7	4	4	1	8
Mean	2.9	2.8	3.2	2.8	3	2.8	2.5	2.8	2.7	3	2.8	2.5

Stupanj interesa za učešćem u programima obnove

Presjek po ključnoj socio – demografiji (2/2)

C11. Kako biste općenito ocijenili koliko ste zainteresirani za učešće u ovakvim programima, na skali školskih ocjena od 1 – opće nisam zainteresiran/a do 5 – izuzetno sam zainteresiran/a?

	Total	Spol		Dobne kategorije				Obrazovanje			Radni status			Veličina domaćinstva				
		Muški	Ženski	Do 35 godina	36 - 50 godina	51 - 65 godina	66+ godina	Bez škole/osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje	Zaposleni (u priv. ili dirž. poduzeću)	Samozaposleni	Nezaposleni	1 član	2 člana	3 člana	4 člana	5+ članova
N	1000	659	341	175	296	338	191	176	625	199	507	97	396	173	284	181	206	157
Uopće nisam zainteresiran/a	20.8	19	24	15	18	19	33	29	20	17	17	21	26	33	23	15	19	12
Uglavnom nisam zainteresiran/a	14.6	15	14	17	16	13	13	16	15	13	15	11	14	18	14	12	12	19
Sum -	35.4	34	38	32	35	32	46	45	34	30	32	33	40	51	37	26	31	31
Niti sam zainteresiran/a niti ne	26.8	26	27	29	26	30	19	19	30	25	29	22	26	26	25	35	24	24
Sum +	33.9	36	29	35	34	35	30	30	33	39	35	42	31	19	34	36	39	42
Uglavnom sam zainteresiran/a	24.4	26	22	27	25	25	20	22	24	27	26	30	22	11	26	24	28	31
Izuzetno sam zainteresiran/a	9.5	11	7	8	9	10	10	8	9	12	9	12	9	7	8	12	10	11
NZ/BO	3.9	3	5	4	4	3	5	6	3	7	5	3	3	4	3	2	6	3
Mean	2.9	2.9	2.7	3	2.9	2.9	2.6	2.6	2.9	3	2.9	3	2.7	2.4	2.8	3.1	3	3.1

Velika većina (95%) zainteresiranih za učešće u programima obnove stambenih objekata navodi da bi ovu odluku o učešću vjerovatno ili sigurno podržali i ostali članovi domaćinstva.

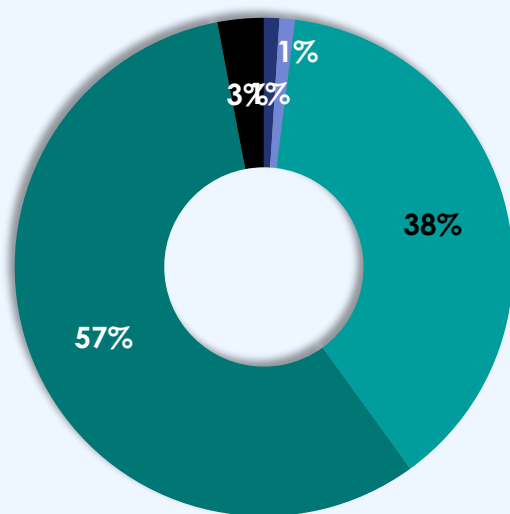
Podrška domaćinstva za učešće u programima obnove

95%

PODRŽALI BI

2%

NE BI PODRŽALI

- Sigurno me ne bi podržali
- Vjerovatno me ne bi podržali
- Vjerovatno bi me podržali
- Sigurno bi me podržali
- NZ/BO

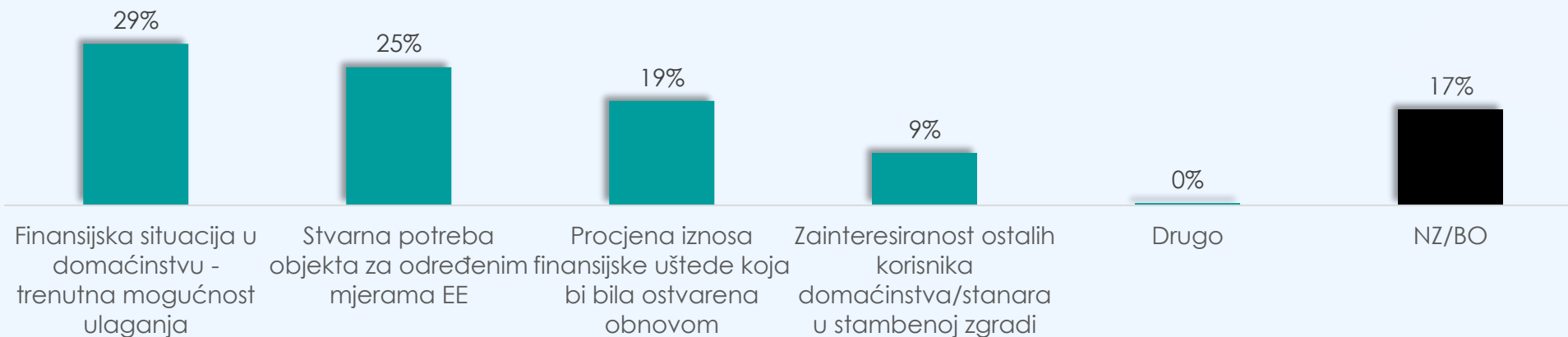
PITANJE:

C12. Koliko je vjerovatno da biste imali podršku ostalih članova Vašeg domaćinstva ukoliko biste se odlučili na prijavu za program obnove stambenih objekata?

BAZA: Zainteresirani za program obnove iz višečlanih domaćinstava
N=306

Trenutna mogućnost ulaganja te procjena stvarne potrebe stambenog objekta za određenim mjerama poboljšanja energetske efikasnosti ključni su motivatori za razmatranje mogućnosti učešća u nekom od programa za obnovu stambenih objekata. Oni vlasnici koji su naveli da bi barem dio ulaganja realizirali iz vlastitih sredstava, očekivali bi da subvencija u prosjeku pokrije oko 45% troška ulaganja.

Pokretači za prijavu na program obnove

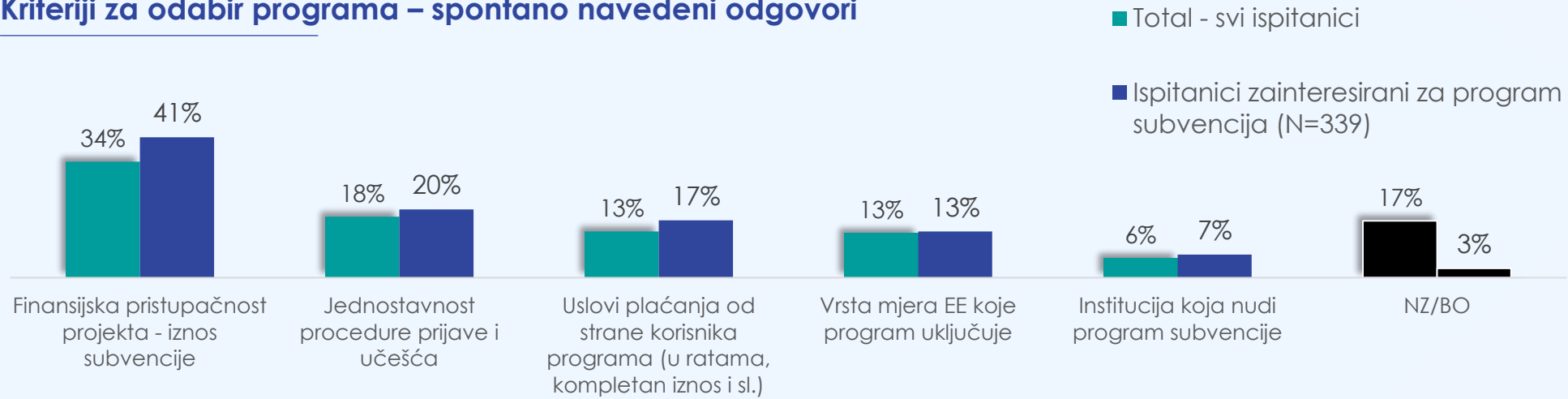
PITANJE:

R0. Šta bi Vas najprije potaklo da počnete razmišljati o prijavi na neki od programa za obnovu stambenih objekata?

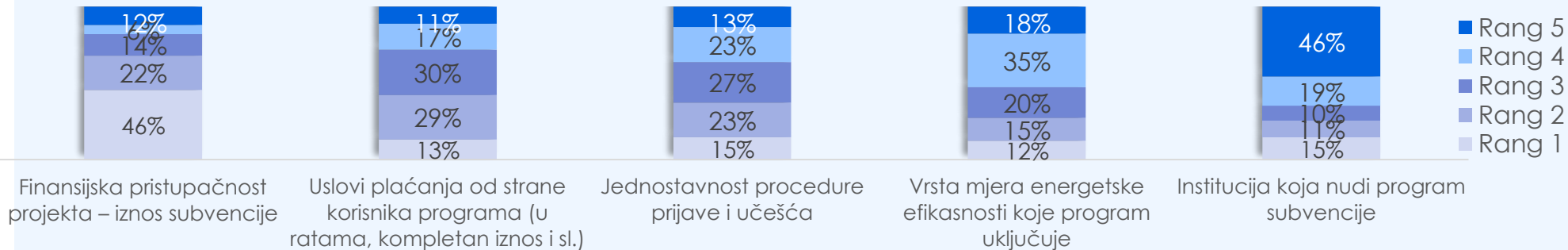
BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Iznos subvencije je ključan kriterij odabira programa subvencije naročito za one koji su zaista zainteresirani za učešće u ovakvim programima. Za gotovo 50% vlasnika stambenih objekata u BiH, iznos subvencije je rangiran kao top kriterij među ostalim ponuđenim kriterijima (uslovi plaćanja, jednostavnost procedura, vrste mjera obuhvaćene programom, tip institucije koji nudi program).

Kriteriji za odabir programa – spontano navedeni odgovori

Rang kriterija važnih za odabir programa obnove

PITANJE:

R2A. Kada biste se prijavljivali na neki program poticaja za obnovu stambenih objekata, šta bi za vas bio najvažniji kriterij odabira programa na koji biste se prijavili?

R2. Molimo Vas da prema važnosti rangirate od 1 do 5 ove kriterije kad je riječ o važnosti koju imaju na vašu odluku o tome na koji program obnove biste se eventualno prijavili.

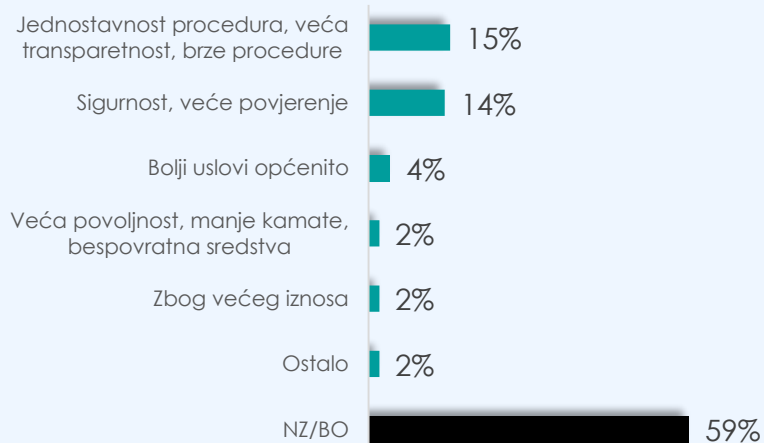
BAZA: Svi ispitanici
N=1000

4 od 10 vlasnika stambenih objekata u BiH opredijelilo bi se za programe subvencija finansirane od strane insitucionalnih fondova, agencija, ministarstava i sl., odnosno nekomercijalnog sektora. Svaki četvrti vlasnik odlučio bi se programe plasirane od strane banke ili neke druge finansijske institucije, dok oko 35% vlasnika stambenih objekata ne navodi niti jednu od ove dvije ponuđene opcije. Među vlasnicima koji navode da bi se opredijelili za programe nekomercijalnog sektora, najviše je onih koji ističu da tu opciju biraju zbog percepcije povoljnijih uslova, manjih kamata, odnosno mogućnosti korištenja bespovratnih sredstava, ali i zbog većeg povjerenja u ove institucije. S druge strane, oni koji bi se opredijelili za programe finansirane od strane komercijalnog sektora bankama više vjeruju te smatraju da finansijske insitucije nude jednostavnije procedure pristupu sredstvima, da su transparentnije i da se do sredstava dolazi brže. No, treba istaći da u oba slučaja bilježimo velike udjele onih koji ne znaju zbog čega bi se opredijelili za jednu odnosno drugu opciju finansiranja.

Preferirana institucija programa obnove – svi ispitanici

23%

PROGRAM FINANSIRAN OD STRANE KOMERCIJALNOG SEKTORA

42%

PROGRAM FINANSIRAN KROZ INSITUCIONALNE FONDOVE, AGENCIJE, MINISTARSTVA...

PITANJE:

R3. Kada biste bili u prilici da se prijavite na neki od programa obnove stambenih objekata, koji od sljedećih programa bi Vas više privukao i zašto?

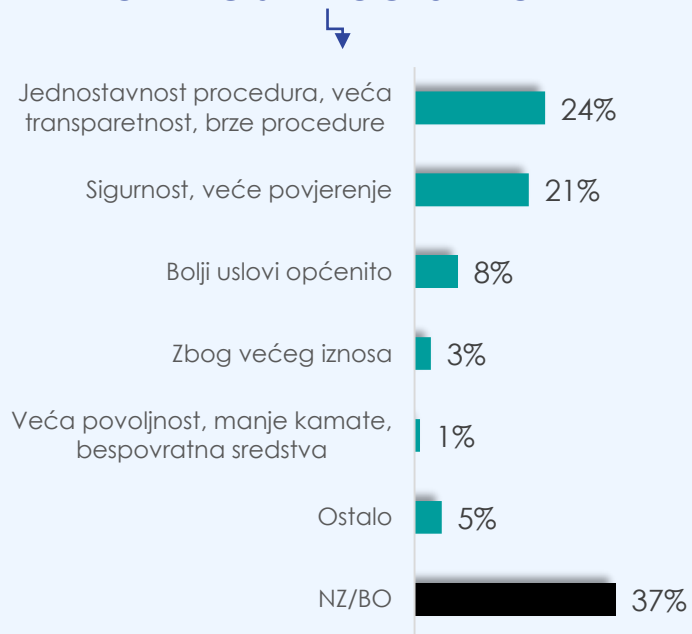
BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Među vlasnicima koji su iskazali interes za učešćem u programima subvencija za obnovu stambenih objekata, većina njih (62%) opredijelila bi se za programe finansirane od strane institucionalnih fondova, agencija, ministarstava...Oko 15% njih ne zna za koju bi se instituciju opredijelilo.

Preferirana institucija programa obnove – zainteresirani za programe obnove

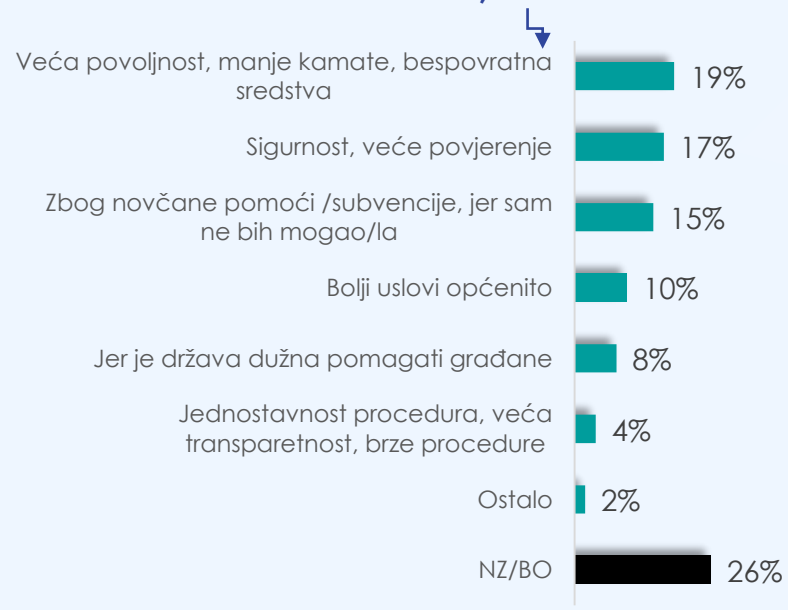
23%

PROGRAM FINANSIRAN OD STRANE KOMERCIJALNOG SEKTORA

62%

PROGRAM FINANSIRAN KROZ INSTITUCIONALNE FONDOVE, AGENCIJE, MINISTARSTVA...

PITANJE:

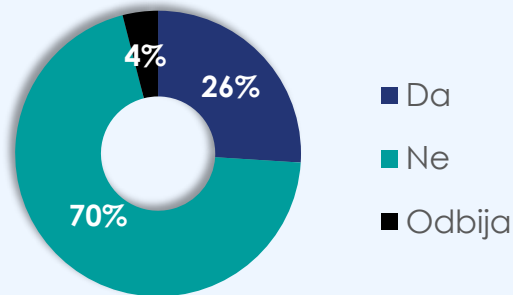
R3. Kada biste bili u prilici da se prijavite na neki od programa obnove stambenih objekata, koji od sljedećih programa bi Vas više privukao i zašto?

BAZA: Svi ispitanici N=339

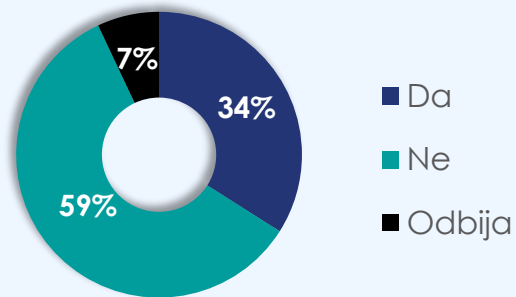
Trenutno se bilježi četvrtina vlasnika stambenih objekata u BiH koji već imaju neko kreditno opterećenje, koje još uvijek otplaćuju. Na nivou cjelokupne ciljane populacije, potencijal kreditnog opterećenja kreće se oko 1/3 targeta – neovisno o tome radi li se o vlasnicima koji su već kreditno opterećeni ili ne. Među kreditno sposobnim vlasnicima njih je nešto manje od polovice (44%), koji navode da bi bili spremni na podizanje kredita u banci ili nekoj drugoj finansijskoj instituciji u svrhu obnove stambenog objekta. Preračunamo li ovaj udio na cjelokupnu ispitanu populaciju, on se u konačnici kreće oko 15%.

Kreditno opterećenje i sposobnost

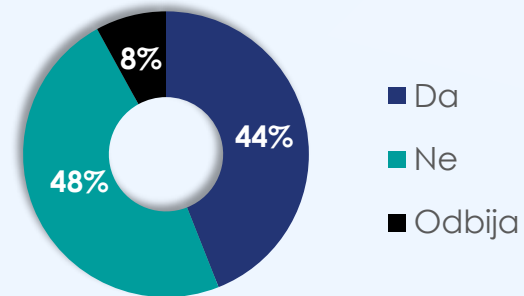
Da li trenutno imate kredit?

Imate li mogućnost (dodatnog) kreditnog zaduženja?

Da li biste bili spremni na podizanje kredita za obnovu?

PITANJE:

R4a. Da li Vi lično trenutno imate kredit/e u banci ili drugoj finansijskoj instituciji, koje još uvijek otplaćujete?

R4c. Da li imate mogućnost (dodatnog) kreditnog zaduženja?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

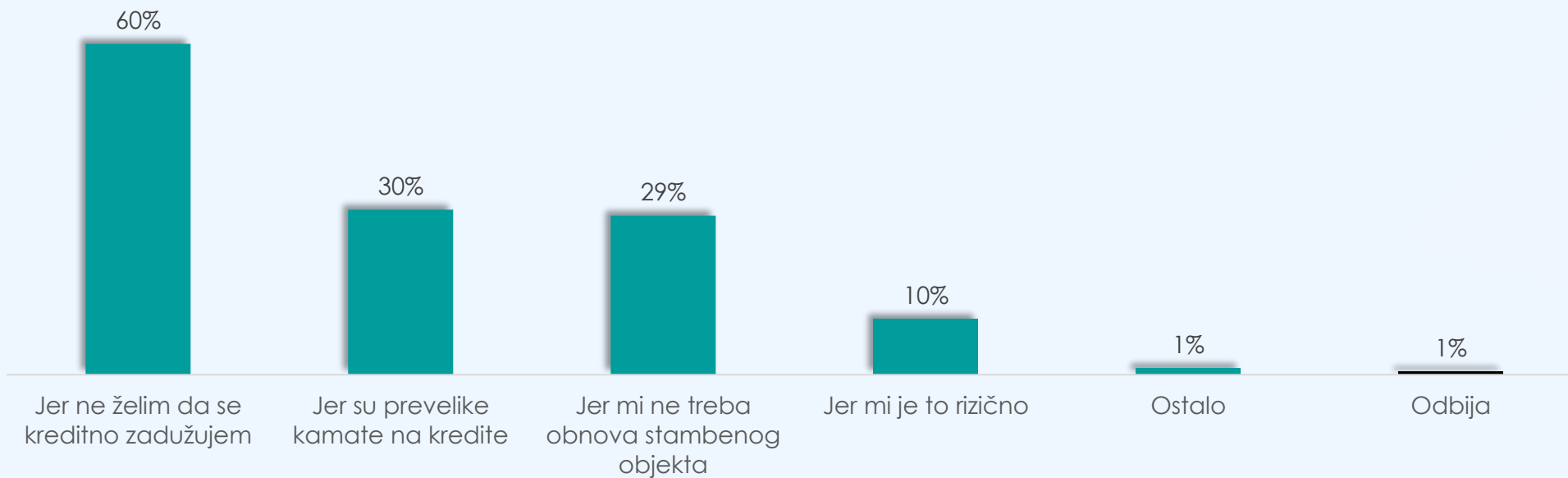
R4d. Da li biste bili spremni na podizanje kredita u banci ili drugoj finansijskoj instituciji u svrhu obnove stambenog objekta?

BAZA: Kreditno sposobni
N=339

Među kreditno sposobnim vlasnicima stambenih objekata, koji navode da ne bi bili spremni podići kredit za obnovu, najviše je onih koji na to nisu spremni jer se ne žele kreditno zaduživati (60%). Oko trećine njih navodi da im je barijera visina kamate na kredite, a podjednako toliki udio njih u kreditno opterećenje se ne bi upuštao jer su stava da im obnova nije potrebna.

Razlozi zbog kojih ne bi podizali kredit za obnovu

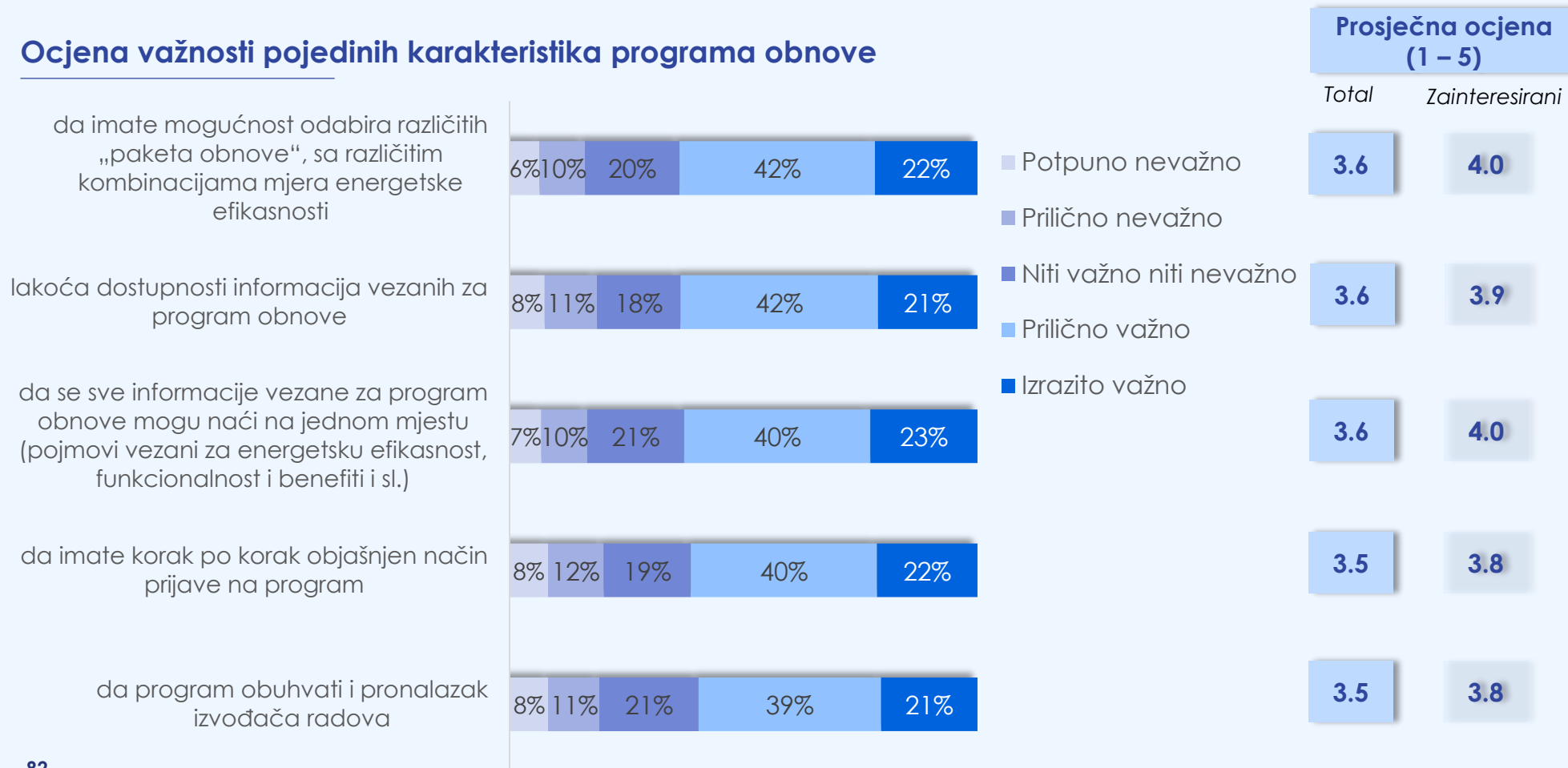
PITANJE:

R4e. Zašto ne biste podigli kredit?

BAZA: Oni koji ne bi bili spremni podići kredit za obnovu N=165

Sve ispitane karakteristike programa obnove pokazale su se podjednako važnim za potencijalne korisnike, počev od mogućnosti odabira različitih “paketa obnove” pa do toga da program obuhvaća i pronalaženje izvođača radova. Zainteresiranima za učešće u programima obnove najznačajnija je mogućnost odabira različitih “paketa obnove”, sa različitim kombinacijama mjera energetske efikasnosti te da se sve informacije vezane za program mogu naći na jednom mjestu.

Ocjena važnosti pojedinih karakteristika programa obnove

PITANJE:

R5. Kada biste bili u prilici da se prijavite na neki od programa obnove stambenih objekata, u kojoj mjeri bi vam bilo važno...?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

U većini slučajeva, mogućnost besplatnog savjetovanja za odgovarajući paket obnove ocjenjuje se korisnom opcijom.

Ocjena mogućnosti besplatnog savjetovanja za odgovarajući paket obnove

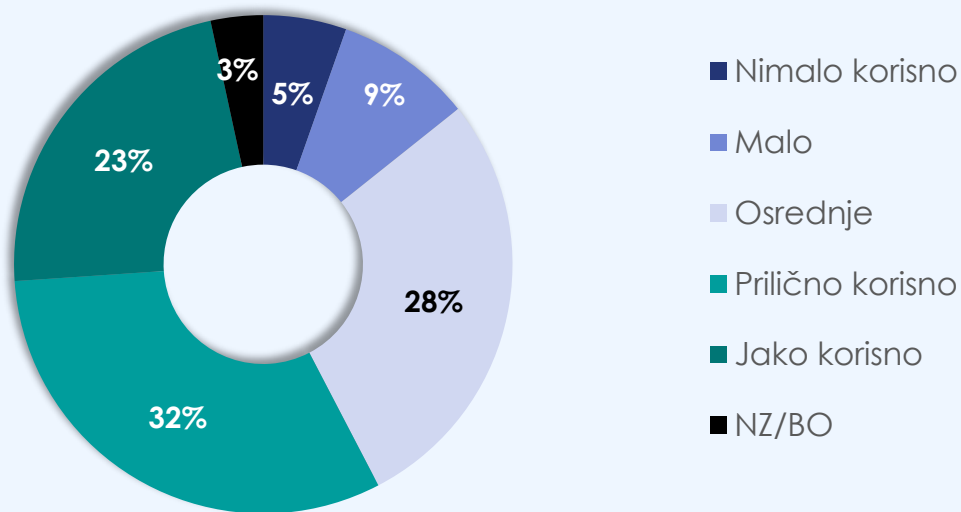
55%

KORISNO

14%

BESKORISNO

Prosječna ocjena koristi: 3.6

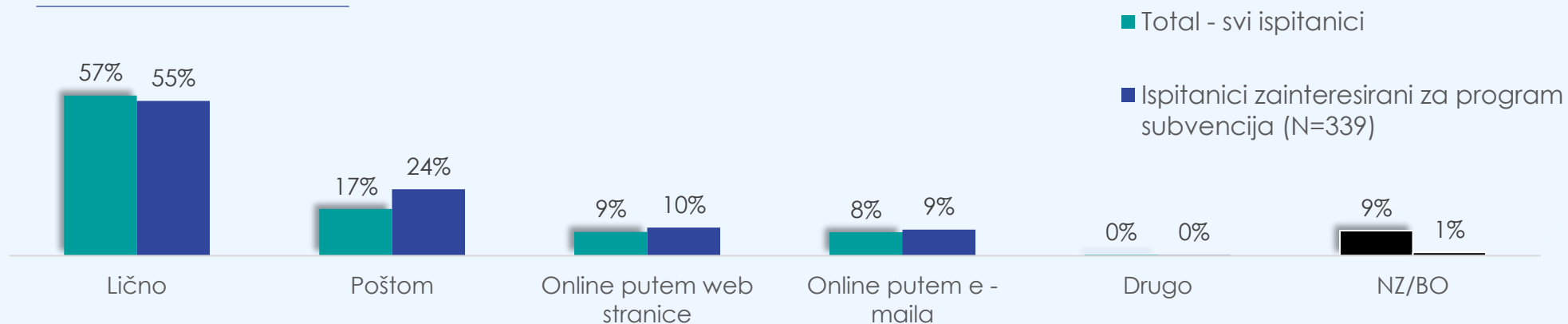
PITANJE:

R6. Koliko bi Vama lično bilo korisno da pri odabiru „paketa obnove“ imate mogućnost besplatnog savjetovanja od strane nezavisnih eksperata koji bi Vam pomogli da procijenite trenutnu energetska efikasnost Vašeg stambenog objekta i dali preporuke za odgovarajući „paket obnove“?

BAZA: oni kojima je važna mogućnost odabira među različitim paketima obnove N=839

Prijava na program obnove ličnim putem je preferirana opcija za većinu ciljne populacije.

Preferirani način prijave na program obnove

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Prijavu na program obnove putem pošte u znatno većoj mjeri preferiraju vlasnici stambenih objekata iz ruralnih sredina (21%), u dobi od 51 i više godina (oko 22%) te oni iz regije Istok Republike Srpske (35%). Vlasnici iz Kantona Sarajevo izdvajaju se od prosjeka po većem udjelu onih koji navode da preferiraju prijavu putem e – maila (16%). Visokoobrazovani preferiraju u većem omjeru prijavu putem digitalnih kanala komunikacije.

PITANJE:

R7. Koji način prijave na program biste preferirali?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

OSTALA PITANJA

3.7.

- IZVORI INFORMISANJA OPĆENITO
- PREFERIRANI IZVORI INFORMISANJA O EE
- UTICAJ COVID – 19 PANDEMIJE NA KUPOVNU MOĆ

Podjednak je udio zainteresiranih i nezainteresiranih za pitanja u vezi sa mjerama energetske efikasnosti domaćinstava, kao i onih koji su neutralni prema ovoj tematici. Stoga možemo reći da u BiH vlada osrednji stupanj interesa za navedenu tematiku.

Ocjena zainteresiranosti za mjere povećanja EE

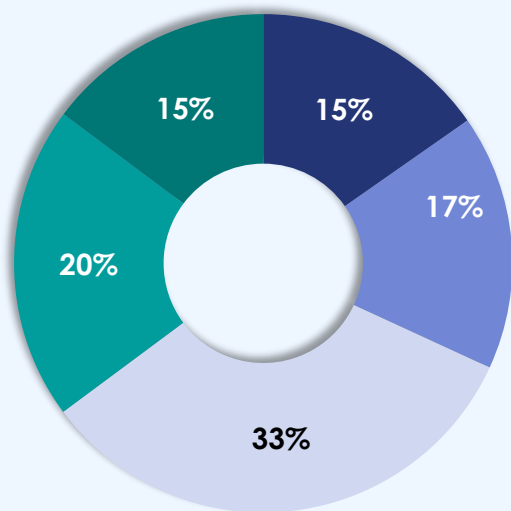
35%

ZAINTERESIRANI

32%

NEZAINTERESIRANI

Prosječna ocjena zainteresiranosti: 3.0

- Nimalo zainteresirani
- 2
- 3
- 4
- Veoma zainteresirani

PITANJE:

H1. U kojoj mjeri ste zainteresirani da saznate nešto više o energetskej efikasnosti i mjerama njenog povećanja?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Ocjena zainteresiranosti za mjere povećanja EE

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Veća je zainteresiranost za tematiku energetske efikasnosti prisutna među građanima Republike Srpske (prosječna ocjena zainteresiranosti 3.3) u odnosu na građane FBiH (prosječna ocjena zainteresiranosti 2.9). U FBiH se ističu vlasnici stambenih jedinica iz Unsko – sanskog kantona. Kao oni koje navedena tematika zanima znatno više od ostatka ovog entiteta (prosječna ocjena zainteresiranosti 3.6). Interes je također veći kod vlasnika većih stambenih jedinica (61 do 120 m²) – gdje je prosječna ocjena zainteresiranosti 3.2, u odnosu na vlasnike stambenih jedinica do 60 m² (prosječna ocjena zainteresiranosti 2.8). Za temu energetske efikasnosti znatno su više zainteresirani muškarci (3.2), no žene (2.8), te velika domaćinstva (5+ članova; prosječna ocjena zainteresiranosti 3.3), no jednočlana domaćinstva (2.6).

PITANJE:

H1. U kojoj mjeri ste zainteresirani da saznate nešto više o energetskej efikasnosti i mjerama njenog povećanja?

**BAZA: Svi ispitanici
N=1000**

Ocjena zainteresiranosti za mjere povećanja EE

Presjek po ključnoj socio – demografiji (2/2)

H1. U kojoj mjeri ste zainteresirani da saznate nešto više o energetskej efikasnosti i mjerama njenog povećanja?

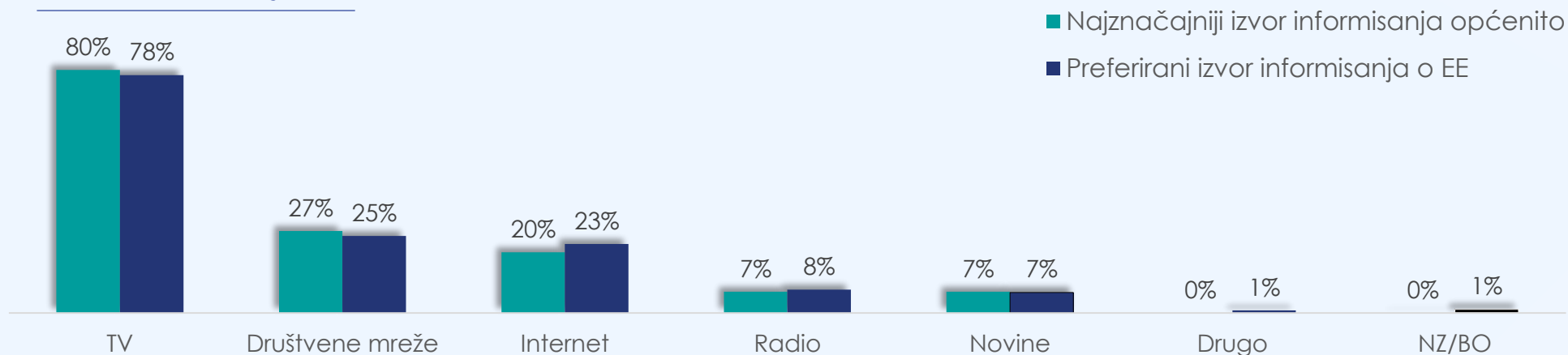
	Total	Entitet			Površina stambene jedinice				Spol		Dobne kategorije				Veličina domaćinstva				
		FBIH	RS	DB	Do 60 kvm	61 - 120 kvm	Preko 120 kvm	Odbija	Muški	Ženski	Do 35 godina	36 - 50 godina	51 - 65 godina	66+ godina	1 član	2 člana	3 člana	4 člana	5+ članova
N	1000	627	349	24	251	502	168	80	659	341	175	296	338	191	173	284	181	206	157
Nimalo	15.3	19	10	0	20	11	19	22	13	19	14	13	13	23	24	13	11	16	13
2	16.6	18	12	43	18	15	16	21	14	22	14	13	17	23	23	18	15	14	12
Sum -	31.9	37	22	43	38	26	35	43	27	41	29	27	30	46	47	32	26	29	25
3	33	33	33	33	35	34	28	33	34	31	35	37	32	27	28	35	42	28	32
Sum +	35.1	30	45	24	27	40	37	24	39	28	36	37	38	27	25	33	32	42	43
4	20.4	17	28	8	19	25	17	6	21	18	18	22	23	15	15	21	19	25	22
Veoma	14.8	13	17	17	9	16	20	17	17	9	18	14	15	11	10	13	14	18	21
Mean	3	2.9	3.3	3	2.8	3.2	3	2.8	3.2	2.8	3.1	3.1	3.1	2.7	2.6	3	3.1	3.1	3.3

TV je dominantan izvor informisanja kako općenito tako i u slučaju informisanja o temi energetske efikasnosti.

Izvori informisanja

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Prijavu na program obnove putem pošte u znatno većoj mjeri preferiraju vlasnici stambenih objekata iz ruralnih sredina (21%), u dobi od 51 i više godina (oko 22%) te oni iz regije Istok Republike Srpske (35%). Vlasnici iz Kantona Sarajevo izdvajaju se od prosjeka po većem udjelu onih koji navode da preferiraju prijavu putem e – maila (16%). Visokoobrazovani preferiraju u većem omjeru prijavu putem digitalnih kanala komunikacije.

PITANJE:

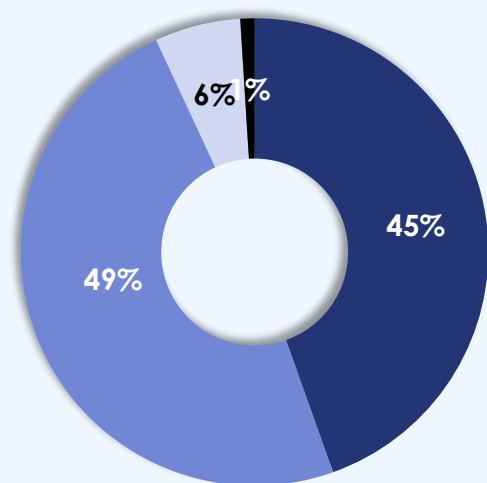
H2. Ukoliko biste htjeli da saznate nešto više o temi energetske efikasnosti, putem kojeg medija biste se informisali?

H3. A kada želite da se informišete o aktuelnim zbivanjima. Koji medij najčešće koristite?

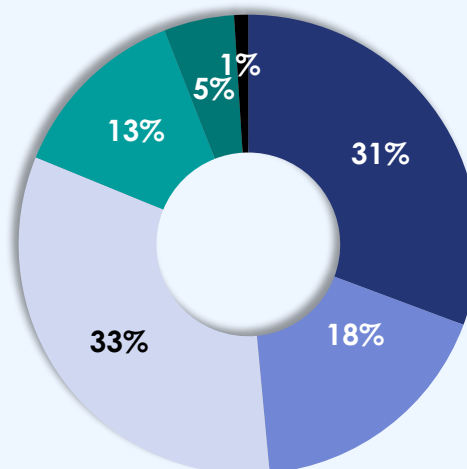
BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Pandemija izazvana korona virusom znatno je uticala na kupovnu moć građana BiH. Skoro polovica njih navodi da je njihova kupovna moć smanjena usljed krize izazvane koronom. Podjednak udio ciljne populacije trenutno nije spreman na ulaganja bilo koje vrste, dok oko 18% njih pandemiju ne smatra barijerom za ulaganja.

Uticaj korona krize na kupovnu moć domaćinstva i spremnost na ulaganja

- Smanjena kupovna moć
- Jednaka kupovna moć kao i prije korone
- Veća kupovna moć
- NZ/BO

- Uopće nisam spreman/a
- 2
- 3
- 4
- U potpunosti sam spreman/a
- NZ/BO

Prosječna ocjena spremnosti na ulaganja: 2.4

PITANJE:

K1. Na koji način je situacija izazvana pandemijom korona virusa uticala na kupovnu moć vašeg domaćinstva? Da li je ona...?

K2. Kako biste na skali školskih ocjena od 1 do 5 ocijenili svoju trenutnu spremnost na bilo kakva ulaganja u okolnostima pandemije?

BAZA: Svi ispitanici
N=1000

Uticaj korona krize na kupovnu moć domaćinstva i spremnost na ulaganja

Presjek po ključnoj socio - demografiji

Pandemija je ostavila negativne posljedice na kućni budžet relativno velikog udjela ispitane populacije. Sa tim se naročito slažu vlasnici stambenih objekata u Kantonu Sarajevo gdje čak dvije trećine njih navodi da im je kupovna moć smanjena usljed korona krize. Spremnost na ulaganja u okolnostima pandemije je ispodprosječna. S obzirom na tip naselja, vlasnici iz ruralnih područja ipak pokazuju veći stupanj spremnosti. Na ulaganja bi se najprije odlučili vlasnici stambenih objekata iz istočne regije Republike Srpske i Unsko – sanskog kantona. Također, veću spremnost na ulaganja pokazuju muškarci, pripadnici dobnih skupina do 50 godina starosti, viših stupnjeva obrazovanja, u radnom odnosu te oni koji dolaze iz mnogočlanih domaćinstava (5+ članova).

PITANJE:

K1. Na koji način je situacija izazvana pandemijom korona virusa uticala na kupovnu moć vašeg domaćinstva? Da li je ona...?

K2. Kako biste na skali školskih ocjena od 1 do 5 ocijenili svoju trenutnu spremnost na bilo kakva ulaganja u okolnostima pandemije?

**BAZA: Svi ispitanici
N=1000**

PRILOG

4

DESKRIPCija REALIZIRANOG UZORKA 1/2

REGIJA	%	N
Unsko – sanski kanton	7.8	78
Tuzlanski kanton	12.6	126
Zeničko – dobojski kanton	10.4	104
Srednjobosanski kanton	7.2	72
Hercegovačko – neretvanski kanton	6.3	63
Zapadno – hercegovački kanton	2.7	27
Kanton Sarajevo	11.8	118
Kanton 10	2.4	24
Posavski kanton	1.2	12
Bosansko – podrinjski kanton	0.3	3
Republika Srpska – sjever	21.9	219
Republika Srpska - istok	13.0	130
Distrikt Brčko	2.4	24
Ukupno	100	1000
TIP NASELJA	%	N
Grad	43.0	430
Selo	57.0	570
Ukupno	100	1000

SPOL	%	N
Ženski	34.1	341
Muški	65.9	659
Ukupno	100	1000
DOB ISPITANIKA	%	N
Do 35 godina	17.5	175
36 – 50 godina	29.6	296
51 – 65 godina	33.8	338
66+ godina	19.1	191
Ukupno	100	1000
OBRAZOVNI STATUS ISPITANIKA	%	N
Bez škole, osnovna škola	17.6	176
Srednja škola	62.5	625
Više i visoko obrazovanje	19.9	199
Ukupno	100	1000
RADNI STATUS	%	N
Zaposleni	60.4	604
Nezaposleni	39.6	396
Ukupno	100	1000

DESKRIPCIJA REALIZIRANOG UZORKA 2/2

TIP STAMBENOG OBJEKTA	%	N
Kuća	85.6	856
Stan (kolektivna stanogradnja)	14.4	144
Ukupno	100	1000

SPRATNOST STAMBENOG OBJEKTA	%	N
Do 3 sprata	88.7	887
4 – 5 spratova	7.9	79
6+ spratova	3.4	34
Ukupno	100	1000

STAROST STAMBENOG OBJEKTA	%	N
Do 20 godina	29.1	291
21 – 45 godina	37.5	375
46 – 60 godina	14.6	146
Preko 60 godina	6.3	63
Ne zna/Odbija	12.5	125
Ukupno	100	1000

VELIČINA DOMAĆINSTVA	%	N
Jednočlano	17.3	173
Dvočlano	28.4	284
Tročlano	18.1	181
Četveročlano	20.6	206
Više od 4 člana	15.7	157
Ukupno	100	1000